

ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРОФСПІЛКОВИЙ ВІСНИК

спеціальний випуск

ПОРЯДОК РОЗСЛІДУВАННЯ
ТА ОБЛІКУ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ,
ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА
АВАРІЙ НА ВИРОБНИЦТВІ

Львів – 2019

Шановні колеги!

Постановою Кабінету Міністрів України № 337 від 17.04.2019 р. затверджено Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затверджений постановою КМУ від 30.11.2011 р. № 1232, утратив чинність.

Новий нормативний акт визначає, передовсім, процедуру розслідування нещасних випадків з усіма застрахованими особами, а саме:

- з тими, хто працює на умовах трудового договору (контракту), цивільно-правового договору;
- фізичними особами-підприємцями;
- особами, які провадять незалежну професійну діяльність;
- членами фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню від нещасного випадку на інших підставах.

Бажаємо нам усім, щоб нещасних випадків, які були б пов'язані з роботою у наших закладах освіти, не було взагалі, а цей збірник використовувався в роботі лише з профілактичною метою.

З повагою

**Голова Львівської обласної
організації профспілки працівників
освіти і науки України**

Марія Яцейко

ЗМІСТ

Постанова КМ України № 337 "Про затвердження порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві"	4
Порядок розслідування та обліку нещасних випадків	5
Додатки	75
Екстренне повідомлення про звернення потерпілого	76
Повідомлення про нещасний випадок	78
Запрошення до співпраці	80
Протокол засідання комісії із розслідування нещасного випадку	82
Протокол огляду місця, де стався нещасний випадок	84
Ескіз місця, де стався нещасний випадок	85
Пояснювальна записка потерпілого	86
Протокол опитування свідків	87
Класифікатор видів подій, причин, обладнання, устатковання	88
Перелік обставин, за яких настає страховий випадок	96
Акт розслідування нещасного випадку	101
Перелік шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища	104
Запит на складення санітарно-гігієнічної характеристики умов праці працівника	110
Інформаційна довідка про умови праці працівника	111
Припис на надання роботодавцем документів	113
Санітарно-гігієнічна характеристика умов праці	116
Журнал реєстрації санітарно-гігієнічних характеристик	124
Акт обстеження об'єкта	125
Повідомлення про хронічне професійне захворювання	126
Медичний висновок лікарсько-експертної комісії	127
Акт розслідування причин виникнення хронічного професійного захворювання	128
Картка обліку професійного захворювання	132
Відомості про збитки, заподіяні аварією	135
Припис Державної служби України з питань праці	136
Відомості про наслідки нещасного випадку	138
Журнал реєстрації осіб, що потерпіли від нещасних випадків	141
Журнал реєстрації аварій	142
Журнал обліку професійних захворювань	143
Перелік постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність	144

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

**від 17 квітня 2019 р. № 337
Київ**

**Про затвердження Порядку розслідування та обліку
нешасних випадків, професійних захворювань та аварій
на виробництві**

Відповідно до *статті 22* Закону України "Про охорону праці" і *статті 36* Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити *Порядок розслідування та обліку нешасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві*, що додається.
2. Надати Державній службі з питань праці повноваження щодо роз'яснення вимог Порядку, затвердженого цією постановою.
3. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з *переліком*, що додається.
4. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цією постановою.
5. Ця постанова набирає чинності з 1 липня 2019 року.

**Прем'єр-міністр України
Інд. 75**

В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 17 квітня 2019 р. № 337

ПОРЯДОК
розслідування та обліку нещасних випадків,
професійних захворювань та аварій на виробництві

Загальні питання

1. Цей Порядок визначає процедуру проведення розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, що сталися з особами, визначеними частиною першою статті 35 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування".

2. Вимоги цього Порядку поширюються на всіх юридичних і фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, та осіб, зазначених у пункті 1 цього Порядку.

Дія цього Порядку не поширюється на:

- військовослужбовців Служби зовнішньої розвідки, Збройних Сил, Управління державної охорони, СБУ, Держспецзв'язку, Держспецтрансслужби;

- осіб рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ, поліцейських, військовослужбовців Національної гвардії, курсантів (слушачів) закладів освіти МВС і Національної гвардії;

- осіб, що утримуються в установах виконання покарань або слідчих ізоляторах, крім випадків, коли зазначені особи залучаються до трудової діяльності на виробництві цих установ або на інших підприємствах за спеціальними договорами;

- осіб рядового та начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби;

- осіб рядового та начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту ДСНС;

- військовослужбовців Адміністрації Держприкордонслужби та її регіональних управлінь, Морської охорони, органів охорони державного кордону, розвідувального органу Адміністрації Держприкордонслужби, закладів освіти, науково-дослідних установ та органів забезпечення Держприкордонслужби у період проходження ними військової служби;

- осіб начальницького складу Національного антикорупційного бюро, порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків щодо яких встановлюється Директором Національного антикорупційного бюро.

Розслідування та облік нещасних випадків щодо осіб, зазначених в абзацах третьому - восьмому цього пункту, здійснюються у порядку, визначеному міністерствами та іншими державними органами, в управлінні яких перебувають військові частини, установи, організації, заклади освіти та підрозділи, де проходять службу або утримуються такі особи.

Порядок проведення розслідування та обліку нещасних випадків, що сталися з вихованцями, учнями, студентами, курсантами, слухачами, стажистами, клінічними ординаторами, аспірантами, докторантами під час навчально-виховного процесу, визначається МОН за погодженням з відповідним профспілковим органом.

Розслідування нещасних випадків і професійних захворювань, що сталися з працівниками, які перебували у відрядженні за кордоном, проводиться згідно з цим Порядком, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

3. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

- безпосередній керівник робіт - спеціаліст, фахівець відповідної кваліфікації, який дає завдання працівникові щодо

виконання робіт, здійснює особистий контроль за ходом їх виконання і дотриманням заходів безпеки на робочих місцях;

- гостре професійне захворювання (отруєння) - захворювання (або смерть), що виникло після однократного (протягом не більш як однієї робочої зміни) впливу на працівника шкідливих факторів фізичного, біологічного та хімічного характеру (у тому числі інфекційні, паразитарні, алергійні захворювання);

- груповий нещасний випадок - нещасний випадок, що стався одночасно з двома та більше працівниками незалежно від ступеня тяжкості отриманих ними травм;

- медичний висновок - висновок у формі рішення лікарсько-консультативної комісії (лікарсько-експертної комісії) закладу охорони здоров'я (у разі нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та висновок у формі рішення лікарсько-експертної комісії високоспеціалізованого профпатологічного закладу охорони здоров'я (у разі хронічного професійного захворювання (отруєння) за місцем амбулаторного обліку, лікування або обстеження потерпілого про встановлення зв'язку погіршення стану здоров'я працівника з впливом на нього важкості та напруженості трудового процесу, небезпечних, шкідливих виробничих факторів, психоемоційних причин або протипоказань за станом здоров'я виконувати роботу;

- нещасний випадок - обмежена в часі подія або раптовий вплив на працівника небезпечного виробничого фактора чи середовища, що сталися у процесі виконання ним трудових обов'язків або в дорозі (на транспортному засобі підприємства чи за дорученням роботодавця), внаслідок яких заподіяно шкоду здоров'ю, зокрема від одержання поранення, травми, у тому числі внаслідок тілесних ушкоджень, гострого професійного захворювання (отруєння) та інших отруєнь, одержання сонячного або теплового удару, опіку, обмороження, а також у разі утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою та іонізуючим

випромінюванням, одержання інших ушкоджень внаслідок аварії, пожежі, стихійного лиха (землетрусу, зсуву, повені, урагану тощо), контакту з представниками тваринного та рослинного світу, які призвели до втрати працівником працездатності на один робочий день чи більше або до необхідності переведення його на іншу (легшу) роботу не менш як на один робочий день, зникнення тощо;

- прихований нещасний випадок на виробництві - нещасний випадок, про який роботодавець, потерпілий або працівник, який його виявив, не повідомив у встановлений цим Порядком строк відповідним органам та установам, та/або нещасний випадок, розслідування якого не проведено комісією підприємства (установи, організації);

- територія підприємства (установи, організації) - земельна ділянка, що надана у користування підприємству (установі, організації), а також ділянка, яка віднесена до його території згідно з рішенням відповідного місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, включаючи виробничі, адміністративні та побутові приміщення, будівлі, споруди, розміщені на такій земельній ділянці, на (в) яких провадиться виробнича діяльність;

- хронічне професійне захворювання (отруєння) - захворювання, що виникло внаслідок провадження професійної діяльності працівника виключно або переважно впливу шкідливих факторів виробничого середовища та трудового процесу, пов'язаних з роботою.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Кодексі законів про працю України, Кодексі цивільного захисту України, Кримінальному процесуальному кодексі України, Законах України "Про охорону праці", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування", "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", "Про загальну безпечність нехарчової продукції".

Організація розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнья)

4. Потерпілий або працівник, який виявив нещасний випадок, гостре професійне захворювання (отруєння), чи інша особа - свідок нещасного випадку повинні вжити всіх можливих заходів, необхідних для надання допомоги потерпілому та негайно повідомити про нещасний випадок безпосередньому керівникові робіт, службі охорони праці підприємства (установи, організації) або іншій уповноваженій особі підприємства (установи, організації).

5. Безпосередній керівник робіт чи інша уповноважена особа підприємства (установи, організації) зобов'язані:

- терміново організувати надання першої домедичної допомоги потерпілому та забезпечити у разі потреби його направлення до закладу охорони здоров'я;

- негайно повідомити роботодавцеві про те, що сталося;
- зберегти до прибууття комісії з розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) обстановку на робочому місці, машини, механізми, обладнання, устатковання у такому стані, в якому вони були на момент нещасного випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків або порушення виробничих процесів.

6. Заклад охорони здоров'я зобов'язаний невідкладно передати з використанням засобів зв'язку (факс, телефонограма, електронна пошта) та протягом доби на паперовому носії екстрене повідомлення про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) на виробництві (у разі можливості з висновком про ступінь тяжкості травм) за формою згідно з *додатком 1*:

- підприємству (установі, організації), де працює потерпілий або на якому він виконував роботу;
- територіальному органові Держпраці за місцем настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);
- робочому органові виконавчої дирекції Фонду соціального страхування за місцем настання нещасного випадку (далі - робочий орган Фонду).

7. Заклад охорони здоров'я повинен провести необхідні дослідження для визначення наявності в організмі потерпілого алкоголю (наркотичних засобів чи токсичних або отруйних речовин) і визначити ступінь його сп'яніння.

Відповідний висновок чи витяг з протоколу (з окремим позначенням у разі відмови потерпілого визначити ступінь сп'яніння), довідку із зазначенням діагнозу та його коду згідно з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб і споріднених проблем охорони здоров'я (МКХ-10) і висновок про ступінь тяжкості травми згідно з *Класифікатором розподілу травм за ступенем тяжкості*, затвердженим МОЗ, заклад охорони здоров'я безплатно надає протягом однієї доби з моменту одержання запиту від роботодавця та/або голови комісії з розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння).

8. У разі отримання інформації про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) від безпосереднього керівника робіт, повідомлення від закладу охорони здоров'я, заяви потерпілого, членів його сім'ї чи уповноваженої ним особи тощо роботодавець зобов'язаний протягом двох годин повідомити підприємствам (установам, організаціям), зазначенним в абзацах четвертому - дев'ятому цього пункту, з використанням засобів зв'язку та не пізніше наступного робочого дня надати на паперовому носії повідомлення згідно з *додатком 2*.

У разі настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) з особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, фізичними особами - підприємцями, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства, особами, які фактично допущені до роботи без оформлення трудового договору, повідомлення про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) надається керівником підприємства (установи, організації), в інтересах якого виконувалися роботи (надавалися послуги), або представником орендодавця, балансоутримувача тощо, на території (об'єкті) якого сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння).

Повідомлення про нещасний випадок надається за місцем настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), а у разі настання нещасного випадку внаслідок події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів - за місцем реєстрації підприємства (установи, організації):

- територіальному органові Держпраці;
- робочому органові Фонду;
- керівникові підприємства (установи, організації), на території якого сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), якщо потерпілій є працівником іншого підприємства (установи, організації);
- керівниківі первинної організації профспілки незалежно від членства потерпілого в профспілці (у разі наявності на підприємстві (в установі, організації) кількох профспілок - керівникові профспілки, членом якої є потерпілій), а у разі відсутності профспілки - уповноваженій найманими працівниками особі з питань охорони праці;
- уповноваженому органові чи наглядовій раді підприємства (у разі її утворення);

- органові ДСНС у разі, коли нещасний випадок стався внаслідок пожежі.

Якщо нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) підлягають спеціальному розслідуванню відповідно до пункту 10 цього Порядку, повідомлення про нещасний випадок додатково надсилається:

- місцевій держадміністрації або органові місцевого самоврядування (у разі відсутності уповноваженого органу чи наглядової ради підприємства);

- органові галузевої профспілки вищого рівня, а у разі його відсутності - територіальному профоб'єднанню;

- органові поліції (у разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), що призвели до тяжких (у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого) чи смертельних наслідків, смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків).

Для випадків, що підлягають спеціальному розслідуванню, у повідомленні про нещасний випадок, що надається територіальному органові Держпраці, роботодавцем зазначаються кандидатури представників підприємства (установи, організації) та уповноваженого органу чи наглядової ради підприємства (у разі її утворення) (із зазначенням їх прізвища, імені, по батькові, посади, контактних телефонів) для включення їх до складу спеціальної комісії.

9. Розслідування (спеціальне розслідування) проводиться у разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), у тому числі про які своєчасно не повідомлено роботодавцю чи внаслідок яких втрати працездатності потерпілого настала не одразу.

Строк давності для розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєння) на виробництві становить три роки з дня їх настання.

У разі встановлення факту нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) рішенням

суду розслідування проводиться незалежно від дати їх настання.

10. Спеціальному розслідуванню підлягають:

- нещасні випадки із смертельними наслідками;
- групові нещасні випадки;
- випадки смерті працівників під час виконання ними трудових (посадових) обов'язків;

- гострі професійні захворювання (отруєння), що призвели до тяжких чи смертельних наслідків;

- нещасні випадки, факт настання яких встановлено у судовому порядку, а підприємство (установа, організація), на якому вони сталися, ліквідовано без правонаступника;

- нещасні випадки, що спричинили тяжкі наслідки, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого;

- випадки зникнення працівника під час виконання трудових (посадових) обов'язків;

- нещасні випадки з особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, фізичними особами - підприємцями, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства;

- нещасні випадки, що сталися з особами, фактично допущеними до роботи без оформлення трудового договору (контракту).

Факт перебування потерпілого у трудових відносинах з роботодавцем, якщо працівник фактично допущений до роботи без оформлення трудового договору (контракту), встановлюється посадовими особами Держпраці або її територіального органу чи у судовому порядку.

Розслідування нещасних випадків, що спричинили тяжкі наслідки, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого, може проводитися комісією підприємства (установи, організації) у разі надання територіальним органом Держпраці письмового доручення роботодавцю протягом наступного робочого дня після отримання повідомлення про нещасний випадок.

Віднесення нещасних випадків до таких, що спричинили тяжкі наслідки, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого, здійснюється на підставі висновку про ступінь тяжкості травми згідно з *Класифіатором розподілу травм за ступенем тяжкості*, затвердженим МОЗ.

11. Нещасні випадки та/або гострі професійні захворювання (отруєння), що сталися з працівниками підприємств (установ, організацій), їх філій, представництв та інших відокремлених і структурних підрозділів під час виконання трудових обов'язків (крім катастрофи, аварії чи подій під час руху транспортних засобів усіх видів) за межами області, де суб'єкт господарювання пройшов державну реєстрацію як юридична особа або фактично перебуває, розслідаються за місцем їх настання.

12. На підприємстві (в установі, організації) утворюється комісія з розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєння), що не підлягають спеціальному розслідуванню (далі - комісія).

Комісія утворюється наказом роботодавця не пізніше наступного робочого дня після отримання інформації про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) від безпосереднього керівника робіт, повідомлення від закладу охорони здоров'я, заяви потерпілого, членів його сім'ї чи уповноваженої ним особи.

13. До складу комісії входять:

- керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа, на яку роботодавцем покладено виконання функцій з охорони праці (голова комісії);

- представник робочого органу Фонду;

- представник первинної організації профспілки (у разі її відсутності - уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці);

- лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці (у разі настання гострого професійного захворювання (отруєння);

- інші представники підприємства (установи, організації), посадові особи органів Держпродспоживслужби, ДСНС (у разі потреби та за відповідним погодженням).

До складу комісії не може входити безпосередній керівник потерпілого.

14. Держпраці та/або її терitorіальним органом утворюється комісія із спеціального розслідування (далі - спеціальна комісія).

Спеціальна комісія утворюється протягом одного робочого дня після отримання від роботодавця письмового повідомлення про нещасний випадок або за інформацією, отриманою з інших джерел (органу досудового розслідування, звернень потерпілого або членів його сім'ї чи уповноваженої ними особи, первинних організацій і територіальних об'єднань профспілок).

15. До складу спеціальної комісії входять:

- посадова особа Держпраці та/або її територіального органу (голова комісії);

- представник робочого органу Фонду;

- представник уповноваженого органу чи наглядової ради підприємства (у разі її утворення) або місцевої держадміністрації чи органу місцевого самоврядування у разі, коли зазначений орган відсутній;

- керівник (спеціаліст) служби охорони праці підприємства (установи, організації) або посадова особа, на яку роботодавцем покладено виконання функцій з охорони праці, а у разі її відсутності - представник роботодавця;

- представник первинної організації профспілки, членом якої є постраждалий (у разі її відсутності - уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці);

- представник профспілкового органу вищого рівня або територіального профоб'єднання;

- представник місцевої держадміністрації або органу місцевого самоврядування у разі, коли нещасний випадок та/

або гостре професійне захворювання (отруєння) сталися з особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, фізичними особами - підприємцями, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства;

- лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці (у разі настання гострого професійного захворювання (отруєння);

- посадові особи органів Держпродспоживслужби, ДСНС (у разі потреби та за відповідним погодженням).

У разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) на території іншого підприємства (установи, організації) до складу спеціальної комісії включаються представники такого підприємства (установи, організації).

У разі потреби до складу комісії можуть включатися посадові особи Держпраці та/або її територіального органу за галузевим напрямом.

16. Спеціальне розслідування групового нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), під час яких загинуло від двох до чотирьох осіб, проводиться спеціальною комісією, яка утворюється Держпраці або за її дорученням відповідним територіальним органом.

Спеціальне розслідування групового нещасного випадку, під час якого загинуло п'ять і більше осіб або травмовано 10 і більше осіб, проводиться спеціальною комісією, утвореною Держпраці.

Склад спеціальної комісії визначений пунктом 15 цього Порядку.

17. У разі коли нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) сталися з працівником фізичної особи - підприємця або підприємства (установи, організації), де відсутня необхідна кількість працівників для утворення комісії, розслідування проводиться комісією, утвореною підприємством (установою, організацією) чи

фізичною особою - підприємцем за місцем настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), до складу якої входять:

1) представники:

- підприємства (установи, організації) чи фізичної особи
- підприємця (голова комісії);
 - робочого органу Фонду;
 - профспілки, членом якої є потерпілий, або територіального профоб'єднання за місцем настання нещасного випадку, якщо потерпілий не є членом профспілки;
 - місцевої держадміністрації або органу місцевого самоврядування;
 - підприємства (установи, організації), на території (об'єкті, дільниці) якого стався нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння);

2) лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці (у разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння);

3) представники органів Держпродспоживслужби, ДСНС (у разі потреби та за відповідним погодженням).

Облік таких нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь) і вжиття заходів до запобігання аналогічним випадкам здійснюються підприємством (установою, організацією), фізичною особою - підприємцем, працівником якого є потерпілий.

18. Нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), що сталися з водієм транспортного засобу, який виконував роботи у складі зведені транспортної колони, розслідаються та беруться на облік підприємством (установою, організацією), що її сформувало, за участю представника підприємства (установи, організації), що направило водія до складу колони.

19. У разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) на судні морського, річкового чи рибопромислового флоту під час рейсу або

перебування в іноземному порту комісія утворюється капітаном такого судна, про що повідомляється власникові судна, який інформує про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) органи, визначені цим Порядком, за місцем реєстрації (приписки) судна.

20. Нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), що сталися з громадянином України, іноземцем та особою без громадянства, що входять до складу екіпажу (бригади) транспортного засобу (автомобіля, поїзда, літака, морського та річкового судна тощо) України під час перебування за кордоном (у портах, аеропортах, доках, на станціях, судноремонтних заводах, у майстернях тощо), розслідаються відповідно до цього Порядку, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

21. У разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) в закордонній дипломатичній установі України керівником цієї установи або особою, яка виконує його обов'язки, утворюється комісія, про що повідомляється МЗС, яке інформує про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) органи, визначені цим Порядком.

22. Нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), що сталися з працівником під час виконання завдання в інтересах свого підприємства (установи, організації) на території (об'єкті) іншого підприємства (установи, організації), розслідаються комісією, утвореною підприємством (установою, організацією), де сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), за участю представників підприємства (установи, організації), працівником якого є потерпілий, і представника первинної організації профспілки, членом якої є потерпілий (у разі її відсутності - уповноваженої найманими працівниками особи з питань охорони праці). У разі проведення спеціального розслідування нещасного випадку - за участю представника профспілкового

органу вищого рівня або територіального профоб'єднання.

Такі нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) беруться на облік підприємством (установою, організацією), працівником якого є потерпілий.

23. Нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), що сталися з працівником під час роботи під керівництвом посадових осіб підприємства (установи, організації), на території, об'єкті, дільниці іншого підприємства (установи, організації), розслідаються та беруться на облік підприємством (установою, організацією), працівником якого є потерпілий.

У розслідуванні таких нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) обов'язково бере участь представник підприємства (установи, організації), де стався нещасний випадок.

24. Нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), що сталися з працівником, який тимчасово переведений в установленому порядку на інше підприємство (в установу, організацію) або виконував роботу за сумісництвом, розслідаються та беруться на облік підприємством (установою, організацією), на яке працівника переведено або на якому він виконував роботу за сумісництвом.

25. Нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), що сталися з працівником особового складу аварійно-рятувальної служби, залученим до ліквідації наслідків надзвичайної ситуації на об'єктах підприємства (установи, організації) за договором (угодою), розслідаються зазначеним підприємством (установою, організацією) за участю представника аварійно-рятувальної служби. Такі нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) беруться на облік аварійно-рятувальною службою.

26. Нещасні випадки та/або гострі професійні захворювання (отруєння), що сталися на ядерних установках, підпорядкованих Держатомрегулюванню, розслідаються

комісією, яка утворюється наказом Держатомрегулювання.

27. Нещасні випадки та / або гострі професійні захворювання (отруєння), що сталися з учнями, студентами, клінічними ординаторами, аспірантами, докторантами закладів освіти під час проходження виробничої практики на підприємстві (в установі, організації) під керівництвом посадових осіб цього підприємства (установи, організації), розслідаються комісією підприємства (установи, організації), де сталися нещасний випадок та / або гостре професійне захворювання (отруєння), за участю представника закладу освіти та беруться на облік підприємством (установою, організацією).

Нещасні випадки та / або гострі професійні захворювання (отруєння), які сталися з особами, що утримуються в установах виконання покарань або слідчих ізоляторах, під час виконання ними робіт на підприємстві (в установі, організації) за спеціальними договорами під керівництвом посадових осіб цього підприємства (установи, організації), розслідаються комісією підприємства (установи, організації), де сталися нещасний випадок та / або гостре професійне захворювання (отруєння), за участю представника установи виконання покарань або слідчого ізолятора та беруться на облік підприємством (установою, організацією).

28. Розслідування та ведення обліку нещасних випадків та / або гострих професійних захворювань (отруєнь), що сталися з працівниками, які згідно з трудовим договором працюють у дипломатичних представництвах, консульських установах іноземних держав в Україні, а також представництвах міжнародних організацій в Україні, здійснюються відповідно до законодавства з урахуванням привілеїв та імунітетів, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

29. Факт настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) на виробництві може бути встановлено у судовому порядку.

Якщо такий факт встановлено у судовому порядку і нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) не підлягають спеціальному розслідуванню, розслідування організовує підприємство (установа, організація), де сталися такі випадок та / або гостре професійне захворювання (отруєння), або його правонаступник у разі реорганізації цього підприємства (установи, організації).

У разі ліквідації підприємства (установи, організації) без правонаступника розслідування всіх нещасних випадків та / або гострих професійних захворювань (отруєнь), факт яких встановлено у судовому порядку, проводить спеціальна комісія, склад якої визначений пунктом 15 цього Порядку.

Ведення обліку таких нещасних випадків та / або гострих професійних захворювань (отруєнь) і вжиття заходів до запобігання аналогічним нещасним випадкам та / або гострим професійним захворюванням (отруєнням) здійснюється підприємством (установою, організацією), де сталися нещасний випадок та / або гостре професійне захворювання (отруєння), або його правонаступником у разі реорганізації такого підприємства (установи, організації) чи робочим органом Фонду, якщо підприємство (установа, організація) ліквідовано без правонаступника.

Процедура проведення розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь)

30. Розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) комісією підприємства (установи, організації) проводиться протягом п'яти робочих днів з дня утворення комісії.

У разі виникнення потреби у проведенні лабораторних досліджень, експертизи, випробувань для встановлення обставин і причин настання нещасного випадку та/або

гострого професійного захворювання (отруєння) та у випадках, зазначених у пункті 43 цього Порядку, розслідування може бути продовжене роботодавцем за письмовим погодженням з територіальним органом Держпраці за місцем настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) або за місцезнаходженням підприємства (установи, організації) (у разі події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів) до отримання відповідних висновків, матеріалів, відповідей, пояснень тощо.

31. Спеціальне розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) проводиться протягом 15 робочих днів.

У разі виникнення потреби в проведенні лабораторних досліджень, експертизи, випробувань, отримання відповідних висновків (органів досудового розслідування, закладів охорони здоров'я та судово-медичної експертизи тощо), а також додаткових пояснень від осіб, причетних до нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), розслідування може бути продовжене наказом органу, який утворив спеціальну комісію, до отримання відповідних висновків, матеріалів, відповідей, пояснень тощо.

32. Потерпілий, члени його сім'ї або уповноважена ними особа не входять до складу комісії, але мають право одержувати від голови комісії інформацію про хід проведення розслідування, ознайомлюватися з матеріалами розслідування, отримувати витяги та копії з них, вносити пропозиції, подавати документи щодо нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), надавати відповідні пояснення, а також з метою сприяння об'єктивному та своєчасному розслідуванню надавати відповідну інформацію, документи та висновки або сприяти їх отриманню від відповідних органів, установ і закладів тощо.

33. Комісія (спеціальна комісія) зобов'язана:

- провести засідання комісії (спеціальної комісії) з розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), на якому розглянути інформацію про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), розподілити функції між членами комісії, провести зустріч з потерпілим (членами його сім'ї чи уповноваженою ними особою) та скласти протоколи засідання комісії згідно з *додатком 4*;
- обстежити місце, де сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), аварія, та скласти відповідний протокол згідно з *додатком 5*, розробити ескіз місця, де сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), аварія, згідно з *додатком 6* і провести фотографування місця настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), аварії (у разі потреби та можливості); одержати письмові пояснення від роботодавця та його представників, посадових осіб, працівників підприємства (установи, організації), потерпілого (якщо це можливо) згідно з *додатком 7*, опитати осіб - свідків нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та осіб, причетних до них, згідно з *додатком 8*;
- вивчити наявні на підприємстві документи та матеріали стосовно нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та у разі потреби надіслати запити до відповідних закладів охорони здоров'я для отримання медичних висновків щодо зв'язку нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) з впливом на потерпілого небезпечних (шкідливих) виробничих факторів та/або факторів важкості та напруженості трудового процесу;
- визначити вид події, що призвела до нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), причини нещасного випадку та/або гострого професійного

захворювання (отруєння) та обладнання, устатковання, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), відповідно до Класифікатора видів подій, причин, обладнання, устатковання, машин, механізмів, транспортних засобів, що призвели до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії, згідно з *додатком 9*;

- визначити відповідність умов праці та її безпеки вимогам законодавства про охорону праці;

- визначити необхідність проведення лабораторних досліджень, випробувань, технічних розрахунків, експертизи тощо для встановлення причин настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- з'ясувати обставини та причини настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- визначити, пов'язані чи не пов'язані нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) з виробництвом;

- установити осіб, які допустили порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці;

- вивчити документи, що дають змогу відстежити походження нехарчової продукції, під час використання (експлуатації) якої сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) або використання (експлуатація) якої могло стати їх причиною (договори, товарно-супровідну документацію тощо), і подати інформацію про таку продукцію та документи про її походження до відповідного органу державного ринкового нагляду (у разі проведення спеціального розслідування);

- розробити план заходів щодо запобігання подібним нещасним випадкам та/або гострим професійним захворюванням (отруєнням), у тому числі пропозиції щодо внесення змін до нормативно-правових актів з охорони праці;

- скласти акти за формою Н-1 (тимчасові акти за формою Н-1 у разі їх складення) згідно з *додатком 11* у кількості, визначеній рішенням комісії (спеціальної комісії); у разі настання групових нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) скласти акти за формою Н-1 на кожного потерпілого;

- розглянути та підписати примірники актів за формою Н-1 (тимчасові акти за формою Н-1 у разі їх складення), а у разі незгоди члена комісії (спеціальної комісії) із змістом розділів 5, 6, 8, 9 такого акта - обов'язково підписати ці акти з відміткою про наявність окремої думки, яка викладається членом комісії письмово, в якій він обґрутовано викладає пропозиції до змісту розділів 5, 6, 8, 9 акта (окрема думка додається до цих актів та є їх невід'ємною частиною);

- у разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння), пов'язаного з виробництвом, крім акта за формою Н-1, скласти картку обліку професійного захворювання (отруєння) за формою П-5 (далі - картка за формою П-5) згідно з *додатком 22*;

- передати не пізніше наступного робочого дня після підписання актів за формою Н-1 матеріали розслідування та примірники таких актів керівнику підприємства (установи, організації) або органу, що утворив комісію (спеціальну комісію), для їх розгляду та затвердження;

- дотримуватися вимог законодавства про інформацію щодо захисту персональних даних потерпілих та інших осіб, які зібрані в межах повноважень комісії (спеціальної комісії) під час проведення розслідування та задокументовані в акті за формою Н-1.

34. Рішення щодо визнання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) пов'язаними чи не пов'язаними з виробництвом приймається комісією (спеціальною комісією) шляхом голосування простою більшістю голосів. У разі рівної кількості голосів

членів комісії (спеціальної комісії) голос голови комісії (спеціальної комісії) є вирішальним.

35. Голова комісії (спеціальної комісії) зобов'язаний листом згідно з *додатком 3* до першого засідання комісії поінформувати потерпілого (членів його сім'ї чи уповноважену ними особу) про призначення розслідування, їх права, запросити до співпраці та на засідання комісії (спеціальної комісії), у подальшому надавати інформацію про хід проведення розслідування, ознайомити з матеріалами розслідування на заключному засіданні комісії (спеціальної комісії).

36. У разі виявлення в затвердженному акті за формою Н-1 недоліків у оформленні, що не впливають на об'єктивність розслідування, причини настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та висновки комісії (спеціальної комісії), відповідні зміни вносяться наказом роботодавця або органу, що утворив комісію (спеціальну комісію).

Копії наказу надсилаються всім організаціям та особам, представники яких брали участь у розслідуванні, та іншим представникам, визначеним цим Порядком, і є невід'ємним додатком до матеріалів розслідування.

37. У разі продовження строку спеціального розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) за наявності обставин, за яких нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) визнаються пов'язаними з виробництвом, спеціальною комісією протягом 10 робочих днів після продовження строку спеціального розслідування у разі потреби можуть бути складені та підписані тимчасові акти за формулою Н-1 на потерпілого (потерпіліх) для здійснення страхових виплат, що затверджуються керівником органу, який утворив спеціальну комісію.

У верхньому правому куті першого аркуша тимчасового акта з лицьового боку ставиться позначка "Тимчасовий".

Примірник затвердженого тимчасового акта надсилається роботодавцем в установленому порядку потерпілим (членам їх сімей чи уповноваженим ними особам), робочому органу Фонду та долучається до матеріалів розслідування.

Після завершення спеціального розслідування складається акт за формою Н-1, у розділі 8 якого зазначається про скасування тимчасового акта за формулою Н-1 і втрату ним чинності.

Складений після завершення спеціального розслідування акт за формулою Н-1 не скасовує документи, що видані іншими організаціями на підставі тимчасового акта за формулою Н-1.

38. Голова та члени комісії (спеціальної комісії) мають право одержувати усні та письмові пояснення щодо нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), проводити опитування роботодавця, посадових осіб та інших працівників підприємства (установи, організації), потерпілих, свідків нещасного випадку та причетних до нього осіб.

Голова комісії (спеціальної комісії) має право надсилати необхідні запити під час розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), вносити пропозиції щодо розподілу функцій між членами комісії.

У разі невиконання членами комісії (спеціальної комісії) обов'язків, визначених цим Порядком, голова комісії (спеціальної комісії) має право надсилати керівникам органів (підприємств, установ, організацій тощо), представники яких входять до складу комісії (спеціальної комісії), подання про неналежне виконання ними обов'язків, визначених цим Порядком, та запит щодо визначення іншого представника для включення до складу комісії (спеціальної комісії).

39. Розслідування нещасних випадків, що сталися внаслідок події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів, проводиться з обов'язковим використанням відомостей (матеріалів) розслідування такої події (протокол огляду та ескіз місця події, пояснення свідків,

висновки, постанови тощо), підготовлених відповідними органами (органами досудового розслідування).

На запит голови комісії (спеціальної комісії) відповідними органами (органами досудового розслідування) протягом 10 днів після закінчення досудового розслідування надаються відомості (матеріали) про обставини та причини події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів, а також осіб, які допустили порушення вимог законодавства.

У разі неотримання таких відомостей (матеріалів) за наявності обставин, за яких нещасний випадок визнається пов'язаним з виробництвом, комісією (спеціальною комісією) протягом 10 робочих днів після продовження строку розслідування (спеціального розслідування) на кожного потерпілого (крім осіб, причетних до керування транспортним засобом) складається, підписується та затверджується тимчасовий акт за *формою Н-1*, у розділах 6, 7, 9 якого зазначаються інформація, встановлена на час складання акта, найменування органу, що проводить досудове розслідування, відомості про внесення події до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

У розділі 9 тимчасового акта за формуєю Н-1, складеного на потерпілого внаслідок події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів, що користувався транспортним засобом, але не причетний до керування, робиться відповідний запис.

Після отримання відомостей (матеріалів) розслідування події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів від відповідного органу (органу досудового розслідування) або рішення суду складається акт за формуєю Н-1, у розділі 8 якого зазначаються відомості про скасування тимчасового акта за формуєю Н-1 і втрату ним чинності.

40. У разі коли спеціальна комісія під час розслідування випадку зникнення потерпілого під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків отримає висновок від органів досудового розслідування та/або встановить, що обставини

зникнення потерпілого дають підстави припускати його загибель від нещасного випадку, пов'язаного з виконанням трудових (посадових) обов'язків, складається та затвержується тимчасовий акт за формою Н-1 з відповідним висновком, що видається сім'ї потерпілого або уповноважений особі, яка представляє її інтереси, для звернення до суду із заявою про оголошення потерпілого померлим.

Після оголошення судом потерпілого померлим спеціальна комісія складає та подає на затвердження керівнику територіального органу, що утворив спеціальну комісію, акт за формулою Н-1, у розділі 8 якого зазначаються відомості про скасування тимчасового акта за формулою Н-1 і втрату ним чинності.

41. За рішенням комісії (спеціальної комісії) у разі необхідності проведення лабораторних досліджень, випробувань, технічних розрахунків та експертизи для встановлення обставин і причин нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та розроблення плану заходів щодо запобігання виникненню подібних нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь) наказом роботодавця або органу, що утворив комісію (спеціальну комісію), може утворюватися експертна комісія за погодженням з органами, організаціями, установами тощо, представники яких залучаються до її роботи.

До складу експертної комісії можуть включатися компетентні в сфері спеціальних знань фахівці та спеціалісти провідних (базових) науково-дослідних, проектно-конструкторських, експертних та інших організацій, органів виконавчої влади, а також незалежні експерти відповідних напрямів.

Експертна комісія з метою надання обґрунтованих відповідей на поставлені комісією (спеціальною комісією) питання під час своєї роботи має право:

- ознайомлюватися з обставинами нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння),

матеріалами розслідування та обстежувати місце нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- проводити відбір проб повітря, інших речовин і матеріалів, лабораторні дослідження, випробування, технічні розрахунки та фотозйомку місця нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) (у разі потреби та можливості);

- доступу до необхідної технічної документації, огляду машин, механізмів, устатковання, інших речовин і матеріалів тощо, що стали причиною нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- отримувати додаткові матеріали та інформацію, що стосуються даного нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- формулювати до комісії (спеціальної комісії) запити з питань, що потребують додаткового з'ясування у потерпілих і свідків.

За результатами роботи експертна комісія зобов'язана скласти висновок, в якому повинна надати обґрунтовані та об'ективні відповіді на поставлені комісією (спеціальною комісією) питання.

Зазначений висновок використовується комісією (спеціальною комісією) під час складання акта за формою Н-1 і є невід'ємною частиною матеріалів розслідування.

Відшкодування витрат, пов'язаних з діяльністю експертної комісії та залучених до її роботи фахівців і спеціалістів, покладається на підприємство (установу, організацію), на якому сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), працівником якого був потерпілий, на підставі наданих експертною комісією документів, що містять відомості про господарську операцію та підтверджують її здійснення.

42. У разі проведення лабораторних досліджень, експертизи, випробувань експертно-технічними центрами, дослідними, випробувальними лабораторіями та іншими підрозділами

(групами) технічної підтримки, які функціонують у складі підприємств (установ, організацій), що належать до сфери управління Держпраці, висновки щодо причин настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та пропозиції щодо заходів запобігання виникненню подібних нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь) надаються зазначеними організаціями на запит голови комісії (спеціальної комісії).

43. Заклади судово-медичної експертизи, експертно-технічні центри, органи досудового розслідування, інші органи та установи на запит роботодавця, голови комісії (спеціальної комісії), потерпілого (членів його сім'ї чи уповноваженої ними особи) повинні безоплатно надавати у найкоротший строк матеріали та висновки щодо нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), а у разі, коли необхідні висновки судово-гістологічної та судово-токсикологічної експертизи, - після проведення цих досліджень.

44. На запит голови комісії (спеціальної комісії), потерпілого (членів його сім'ї або уповноваженої ними особи) заклади охорони здоров'я у найкоротший строк безоплатно надають необхідний для проведення розслідування медичний висновок про встановлення зв'язку (або його відсутність) погрішення стану здоров'я працівника з впливом на нього шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу, а також наявності протипоказань за станом здоров'я виконувати роботу потерпілим.

До запиту долучаються матеріали, що містять необхідні відомості про обставини нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), результати дослідження умов праці та виробничого середовища, зокрема кількісні та якісні характеристики небезпечних, шкідливих виробничих факторів та/або факторів важкості

чи напруженості трудового процесу, які передували настанню нещасного випадку.

45. Роботодавець зобов'язаний:

- створити належні умови для роботи комісії (спеціальної комісії), зокрема забезпечити приміщенням, засобами зв'язку, оргтехнікою, автотранспортом, спецодягом, спецвзуттям (у разі потреби), канцелярським приладдям тощо, а також за рішенням комісії (спеціальної комісії) залучити до роботи експертів, інших спеціалістів;

- забезпечити виконання за рішенням комісії (спеціальної комісії) додаткової фотозйомки місця, де стався нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), об'єктів, устатковання, інструментів, надання технічної документації та інших документів, необхідних для розслідування, а також проведення необхідних лабораторних досліджень, випробувань, технічних розрахунків, експертизи (науково-технічної, медичної тощо);

- забезпечити належне виконання обов'язків у роботі комісії (спеціальної комісії) представників підприємства (установи, організації), а у разі невиконання - внести відповідні зміни;

- розглянути протягом двох робочих днів після складення актів за формою Н-1 матеріали розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), підготовлені комісією, затвердити примірники актів за формулою Н-1;

- організувати друкування, тиражування та формування протягом п'яти робочих днів після затвердження актів за формулою Н-1 необхідної кількості копій матеріалів розслідування (спеціального розслідування) разом з актами за формулою Н-1, їх прошивання та нумерацію;

- видати протягом двох робочих днів після затвердження актів за формулою Н-1 наказ про вжиття запропонованих комісією (спеціальною комісією) заходів до запобігання виникненню подібних нещасних випадків та/або гострих професійних

захворювань (отруєнь) у визначені в акті за формою Н-1 строки та надати (надіслати) його органам та установам, представники яких брали участь у розслідуванні, у подальшому в письмовій формі інформувати їх про стан вживтя заходів;

- притягнути згідно із законодавством до відповідальності працівників, дії або бездіяльність яких призвели до настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та які допустили порушення вимог нормативно-правових актів про охорону праці, посадових інструкцій та інструкцій з охорони праці;

- компенсувати витрати, пов'язані з діяльністю комісії (спеціальної комісії) та залучених до її роботи експертів, інших спеціалістів, проведенням технічної експертизи чи роботи експертної комісії, на підставі документів, що містять відомості про господарську операцію та підтверджують її здійснення;

- відшкодувати витрати, пов'язані з відрядженням працівників, які є членами комісії (спеціальної комісії), та інших залучених до її роботи осіб, у розмірах, передбачених нормами відшкодування витрат на відрядження за рахунок валових витрат шляхом перерахування відповідної суми на реєстраційні рахунки бюджетних установ в органах Казначейства та поточні рахунки суб'єктів господарювання у банківських установах України.

46. Голова (заступник Голови) Держпраці або керівник її територіального органу, що утворив спеціальну комісію, повинен протягом трьох робочих днів після надходження матеріалів спеціального розслідування розглянути їх та затвердити примірники акта за формою Н-1 або у разі невстановлення причин настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння); невизнання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) пов'язаним з виробництвом за наявних обставин, за яких нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння)

визнаються пов'язаними з виробництвом; невстановлення осіб, які допустили порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці; нерозроблення плану заходів щодо запобігання виникненню подібних нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєння) обґрунтовано повернути їх на доопрацювання, продовживши наказом строк розслідування до п'яти робочих днів.

47. Протягом трьох робочих днів після формування матеріалів розслідування роботодавець повинен надіслати їх:

- територіальному органу Держпраці за місцем настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), а у разі події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів - за місцем реєстрації підприємства (установи, організації);

- Держпраці (у разі проведення спеціального розслідування);
- Національному науково-дослідному інституту промислової безпеки та охорони праці для проведення аналізу стану виробничого травматизму та аварій на виробництві, розроблення відповідних профілактичних заходів щодо запобігання їм (у разі проведення спеціального розслідування);

- лікарю-профпатологу за місцезнаходженням підприємства (установи, організації), їх об'єктів, на яких сталося гостре професійне захворювання (отруєння);

- робочому органу Фонду за місцем реєстрації підприємства (установи, організації);

- органу поліції (у разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), що призвели до тяжких (у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого) чи смертельних наслідків, смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків);

- іншим підприємствам (установам, організаціям), представники яких брали участь у проведенні розслідування (у разі необхідності).

Потерпілому, членам його сім'ї чи уповноваженій ними

особі надається акт за формою Н-1 разом з документами, зазначеними у пункті 12 приміток до *догатка 11*.

48. У разі проведення повторного розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), що вже проводилося на підставі нормативно-правового акта, який на момент проведення повторного розслідування втратив чинність, для визнання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) пов'язаними чи не пов'язаними з виробництвом застосовується нормативно-правовий акт, під час дії якого вони сталися, а оформлення матеріалів розслідування здійснюється відповідно до вимог цього Порядку.

49. До матеріалів розслідування (спеціального розслідування) належать такі документи та їх копії:

- екстрене повідомлення закладу охорони здоров'я про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння);

- повідомлення роботодавця (замовника робіт) про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), звернення органу досудового розслідування, інформація, отримана з інших джерел (звернення юридичних і фізичних осіб тощо), рішення (постанова) суду про проведення розслідування чи повторного розслідування або про встановлення факту настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) у судовому порядку;

- копія наказу про утворення комісії з розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- копія наказу про продовження строку розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- копія наказу про утворення експертної комісії;

- примірник (копія) акта за формою Н-1;

- лист потерпілому (членам його сім'ї чи уповноваженій ними особі) про утворення комісії з розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та запрошення до співпраці;

- протоколи засідання комісії (спеціальної комісії) з розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) щодо розподілу обов'язків, зустрічі з потерпілим (членами його сім'ї чи уповноваженою ними особою);

- протокол огляду місця, де стався нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння);

- ескіз місця, де стався нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), необхідні плани, схеми, фотознімки такого місця, пошкоджених об'єктів, устатковання, інструментів тощо;

- пояснівальні записи та протоколи опитування посадових осіб, потерпілих, свідків нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та інших осіб;

- висновок експертизи (технічної, науково-технічної, медичної тощо) у разі проведення та/або експертної комісії у разі її утворення;

- копії протоколів технічного огляду транспортних засобів, результати діагностики обладнання (устатковання), випробувань і вимірювань електроустановок тощо;

- копії документів про проходження потерпілого навчання та інструктажів з питань охорони праці;

- копії документів про забезпечення потерпілого засобами індивідуального та колективного захисту;

- копії документів про проходження потерпілим попереднього та періодичного медичних оглядів;

- висновок про діагноз, причини смерті або характер і ступінь тяжкості травми потерпілого, стан алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння потерпілого;

- результати додаткових лабораторних дослідень шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу, проведених установами, організаціями, лабораторіями, яким надано право проводити такі дослідження (у разі їх проведення);
- запити до органів та установ про надання відповідних висновків і матеріалів;
- відповіді (висновки) органів та установ;
- копії декларацій відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці або дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устатковання підвищеної небезпеки відповідно до *Порядку*, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1107 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 84, ст. 3077);
- витяги з нормативно-правових актів щодо охорони праці, вимоги яких порушені;
- копії приписів служби охорони праці підприємства (установи, організації) (які стосуються даного випадку, об'єкта, цеху, дільниці тощо);
- копії актів перевірок і розпорядчих документів територіальних органів Держпраці, постанов (ухвал) судових інстанцій (за наявності) - у разі проведення спеціального розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);
- копії протоколів про адміністративні правопорушення, що стосуються нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), виданих роботодавцеві посадовими особами територіальних органів Держпраці під час проведення спеціального розслідування (за наявності);
- інформація щодо відповідності встановленим вимогам нехарчової продукції, під час використання (експлуатації) якої сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) або використання (експлуатація)

якої могло стати їх причиною (однією із причин), - у разі проведення спеціального розслідування;

- інші документи залежно від обставин і причин нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) за рішенням комісії.

У разі проведення спеціального розслідування випадку смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків до матеріалів розслідування належать:

- повідомлення роботодавця (замовника робіт) про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), звернення органу досудового розслідування, інформація, отримана з інших джерел (звернення юридичних і фізичних осіб тощо), рішення (постанова) суду про проведення розслідування чи повторного розслідування або про встановлення факту настання нещасного випадку в судовому порядку;

- копія наказу Держпраці про утворення спеціальної комісії;

- копія наказу Держпраці про продовження строку спеціального розслідування;

- примірник (копія) акта за *формою Н-1*;

- медичний висновок про причини смерті, стан алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння;

- протокол огляду місця, де сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), за встановленою формою;

- протокол зустрічі членів спеціальної комісії з членами сім'ї потерпілого чи уповноваженою особою, яка представляє їх інтереси;

- інші документи залежно від обставин і причин настання смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків.

Документи, що отримані, використані та складені комісією (спеціальною комісією) під час проведення розслідування, зазначаються окремим переліком і належать

до матеріалів розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), аварії.

50. Кількість актів за формою Н-1 визначається рішенням комісії (спеціальної комісії).

Оригінали акта за формулою Н-1 надаються потерпілому (членам його сім'ї чи уповноваженій ними особі), робочому органу Фонду, підприємству (установі, організації) або місцевій держадміністрації чи органу місцевого самоврядування (у разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) з особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, фізичними особами - підприємцями, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства).

Іншим органам та установам, представники яких брали участь у розслідуванні нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), надається копія акта.

51. У разі повторного розслідування (спеціального розслідування) у розділі 6 акта за формулою Н-1 "Висновок комісії" робиться запис про визнання акта за формулою Н-1 попереднього розслідування недійсним. Матеріали додаткового чи повторного спеціального розслідування надсилаються згідно з вимогами цього Порядку.

Відповідні зміни вносяться до журналу реєстрації осіб, які потерпіли від нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь) на виробництві.

52. Обставини, за яких нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) визнаються пов'язаними з виробництвом, є:

1) виконання потерпілим трудових (посадових) обов'язків згідно з внутрішнім трудовим розпорядком підприємства (установи, організації), у тому числі у відрядженні (згідно з внутрішнім трудовим розпорядком підприємства (установи, організації), на яке він відряджений);

2) перебування потерпілого на робочому місці, на території підприємства (установи, організації) або в іншому місці під час виконання трудових (посадових) обов'язків чи завдань роботодавця з моменту прибуття на підприємство (в установу, організацію) до відбууття з нього, що фіксується відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації), у тому числі в робочий і надурочний час;

3) підготовка до роботи та приведення в порядок після закінчення роботи знарядь виробництва, засобів захисту, одягу, а також здійснення заходів щодо особистої гігієни, пересування працівника з цією метою по території підприємства (установи, організації) перед початком роботи та після її закінчення;

4) виконання завдань за письмовим розпорядженням роботодавця в неробочий час, під час відпустки, у вихідні, свяtkові та неробочі дні;

5) виконання потерпілим дій в інтересах підприємства (установи, організації), де він працює, що не належать до його трудових (посадових) обов'язків;

6) раптова смерть внаслідок гострої серцево-судинної недостатності, ішемічного інсульту, серцево-судинної недостатності або порушення мозкового кровообігу під час перебування на підземних роботах (видобування корисних копалин, будівництво (реконструкція, капітальний ремонт), технічне переоснащення шахт, рудників, кopalень, метрополітенів, підземних каналів, тунелів та інших підземних споруд, проведення геологорозвідувальних робіт під землею) або після підйому на поверхню з даною ознакою, що підтверджено медичним висновком;

7) раптове погіршення стану здоров'я потерпілого, одержання травм або його смерть під час виконання трудових (посадових) обов'язків внаслідок впливу шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості

та напруженості трудового процесу, що підтверджено медичним висновком, або у разі, коли потерпілий не пройшов обов'язкового медичного огляду відповідно до законодавства, а робота, що виконувалася, протипоказана потерпілому відповідно до медичного висновку;

8) проїзд на роботу чи з роботи на транспортному засобі, що належить підприємству (установі, організації), або на іншому транспортному засобі, наданому роботодавцем відповідно до укладеного договору з іншим підприємством (установою, організацією);

9) проїзд згідно з установленим завданням і маршрутом до місця чи з місця відрядження на транспортному засобі (громадському, власному чи службовому тощо, в тому числі наданому іншим підприємством (установою, організацією) на підставі письмової угоди з роботодавцем про надання послуг з перевезення), що підтверджується документально та відшкодовується роботодавцем;

10) використання власного транспортного засобу в інтересах підприємства (установи, організації) з дозволу або за письмовим дорученням роботодавця (безпосереднього керівника робіт);

11) перебування потерпілого у транспортному засобі або на його стоянці, на території вахтового селища, в тому числі під час змінного відпочинку, якщо настання нещасного випадку пов'язане з виконанням потерпілим трудових (посадових) обов'язків або з впливом на нього шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;

12) прямування до об'єкта (між об'єктами) обслуговування за затвердженим маршрутом або до будь-якого об'єкта за дорученням роботодавця;

13) перебування на території підприємства (установи, організації) або в іншому визначеному роботодавцем місці у зв'язку з проведенням виробничої наради, одержанням

заробітної плати, проходженням обов'язкового медичного огляду, навчання тощо або проведенням з дозволу чи за ініціативою роботодавця професійних і кваліфікаційних конкурсів, спортивних заходів, передбачених колективним договором, за наявності відповідного рішення (наказу, розпорядження тощо) роботодавця;

14) надання підприємством (установою, організацією) благодійної допомоги іншим підприємствам (установам, організаціям) за наявності відповідного рішення (наказу, розпорядження тощо) роботодавця;

15) однократний вплив на працівника шкідливих чи небезпечних виробничих факторів, внаслідок яких у нього виникло гостре професійне захворювання (отруєння), за наявності висновку закладу охорони здоров'я;

16) вплив небезпечних, шкідливих або інших виробничих факторів під час технологічної перерви або перерви для відпочинку чи харчування на території підприємства (установи, організації) згідно з правилами внутрішнього трудового розпорядку, що підтверджено висновком закладу охорони здоров'я або експертної комісії;

17) заподіяння потерпілому тілесних ушкоджень іншою особою або його вбивство під час виконання чи у зв'язку з виконанням трудових (посадових) обов'язків або дій в інтересах підприємства (установи, організації) незалежно від початку досудового розслідування, крім випадків з'ясування з іншою особою особистих стосунків невиробничого характеру, що встановлено комісією з розслідування та/або підтверджено висновком компетентних органів;

18) погіршення стану здоров'я внаслідок отруєння алкоголем, наркотичними засобами, токсичними чи отруйними речовинами, а також їх дії (асфіксія, зупинка серця тощо), що підтверджено медичним висновком, якщо це пов'язано із застосуванням таких речовин у виробничому процесі чи порушенням вимог щодо їх зберігання та транспортування;

19) ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій на виробничих об'єктах і транспортних засобах, що використовуються підприємством (установою, організацією);

20) скоєння самогубства працівником плавскладу на суднах морського, річкового та рибопромислового флоту в разі перевищення обумовленого колективним договором строку перебування у рейсі або його смерті під час перебування у рейсі внаслідок впливу шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;

21) оголошення працівника померлим внаслідок зникнення під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків (відповідно до ухваленого рішення суду);

22) одержання травм під час використання транспортних засобів, устатковання, інструментів, матеріалів тощо, що належать і використовуються підприємством (установою, організацією), у разі їх несправності, що підтверджено відповідними висновками;

23) одержання травм або смерть потерпілого під час виконання трудових (посадових) обов'язків у разі перебування його у стані алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння, підвердженого відповідним медичним висновком, за наявності технічних або організаційних причин настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) або у разі, коли потерпілий не був відсторонений від виконання робіт відповідно до вимог правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації) або колективного договору;

24) виконання фізичною особою - підприємцем виду робіт, зазначеного в документах обов'язкової звітності, за обставин, зазначених у підпунктах 1-23 цього пункту;

25) виконання робіт особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, особами, які провадять незалежну

професійну діяльність, членами фермерського господарства за обставин, зазначених у підпунктах 1-23 цього пункту;

26) виконання робіт особою, яка фактично допущена до роботи без оформлення трудового договору (контракту), у разі підтвердження факту перебування потерпілого у трудових відносинах з роботодавцем за обставин, зазначених у підпунктах 1-23 цього пункту.

Перелік обставин, за яких настає страховий випадок державного соціального страхування громадян від нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), аварії на виробництві, визначений у *додатку 10*.

53. Нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) визнаються не пов'язаними з виробництвом у разі вчинення потерпілим кримінального правопорушення, що встановлено обвинувальним вироком суду або постановою (ухвалою) про закриття кримінального провадження за нереабілітуючими підставами; смерті працівника від загального захворювання або самогубства, що підтверджено висновками судово-медичної експертизи та/або відповідною постановою про закриття кримінального провадження.

Контроль, облік і звітність щодо нещасних випадків, гострих професійних захворювань (отруєнь), аварій

54. Контроль за своєчасністю та об'єктивністю проведення розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), аварій, підготовкою матеріалів розслідування, веденням їх обліку, вжиттям заходів до усунення причин їх настання здійснюють Держпраці та робочі органи Фонду відповідно до компетенції.

Громадський контроль здійснюють профспілки через свої виборні органи та представників, а також уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці у разі відсутності на підприємстві (в установі, організації) профспілки.

Зазначені в цьому пункті органи та особи у разі виявлення порушень вимог цього Порядку та/або у зв'язку з надходженням від потерпілого (члена його сім'ї чи уповноваженої ними особи) обґрунтованого звернення разом з підтверджими документами щодо незгоди з висновками комісії стосовно обставин та причин нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) вживають відповідно до компетенції заходів для проведення повторного розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), затвердження чи перегляду затвердженого акта за *формою Н-1*.

55. Посадова особа Держпраці або її територіального органу має право перевіряти об'єктивність розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) комісією підприємства (установи, організації), якість оформлення матеріалів та їх відповідність вимогам цього Порядку, а також отримувати іншу інформацію та документи від роботодавця, що стосуються нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння).

За результатами перевірки матеріалів розслідування та/або у разі відмови роботодавця провести розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) чи скласти або затвердити акт за *формою Н-1*, а також у разі приховування факту нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) посадова особа Держпраці або її територіального органу має право видавати обов'язковий до виконання припис за *формою Н-9* згідно з *додатком 24* щодо проведення розслідування, оформлення матеріалів розслідування відповідно до вимог цього Порядку.

56. Роботодавець після одержання обов'язкового до виконання припису за *формою Н-9* зобов'язаний протягом 10 робочих днів забезпечити вжиття зазначених у ньому заходів, а також притягти до відповідальності працівників,

які допустили порушення вимог законодавства. Про вжиття заходів роботодавець письмово повідомляє Держпраці або її територіальному органу в установлений у приписі строк.

57. За результатами перевірки об'єктивності розслідування, проведеного комісією підприємства (установи, організації), та у разі виявлення факту недотримання вимог нормативно-правових актів з охорони та гігієни праці під час визначення відповідності умов праці та її безпеки вимогам законодавства про охорону праці, з'ясування обставин і причин настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), встановлення осіб, які допустили порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці, розроблення плану заходів щодо запобігання подібним нещасним випадкам та/або гострим професійним захворюванням (отруєнням) Держпраці або її територіальним органом може бути прийнято рішення про призначення одного спеціального розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння).

Якщо Держпраці не прийнято рішення про проведення спеціального розслідування, результати роботи комісії, утвореної роботодавцем, оскаржуються потерпілим (членами його сім'ї чи уповноваженою ними особою) лише у судовому порядку.

Рішення комісії (спеціальної комісії), зміст акта за *формою Н-1* можуть бути оскаржені в судовому порядку потерпілим, членами його сім'ї або уповноваженою ними особою, робочим органом Фонду, а також іншими органами, установами, підприємствами та організаціями, представники яких брали участь у розслідуванні (спеціальному розслідуванні).

58. Протягом трьох років з дати отримання акта за *формою Н-1* потерпілий, член його сім'ї чи уповноважена ними особа або органи, установи та організації, представники яких брали участь у розслідуванні нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання

(отруєння), мають право звернутися до роботодавця, Держпраці або її територіального органу щодо призначення повторного розслідування (спеціального розслідування) у зв'язку з незгодою з обставинами та причинами настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та/або з висновком комісії, які викладені в акті за формою Н-1.

За наявності документів, що можуть суттєво вплинути на висновки комісії (спеціальної комісії), роботодавцем, Держпраці або її територіальним органом (або юридичною особою, яка утворювала комісію, та її органом управління) вживаються заходи до призначення повторного розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння).

Голова Держпраці або керівник її територіального органу у разі невиконання спеціальною комісією визначених цим Порядком обов'язків має право призначити повторне спеціальне розслідування нещасного випадку, притягти до відповідальності посадових осіб територіального органу Держпраці та підприємства (установи, організації), які допустили порушення вимог цього Порядку.

Повторне розслідування (спеціальне розслідування) нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) проводиться комісією (спеціальною комісією) в іншому складі (із заміною всіх членів комісії).

Висновки повторного спеціального розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) можуть бути оскаржені лише у судовому порядку.

59. Уповноважений орган чи наглядова рада підприємства (у разі її утворення), а у разі їх відсутності місцева держадміністрація або орган місцевого самоврядування після одержання матеріалів спеціального розслідування повинні розглянути обставини та причини настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання

(отруєння), аварії та розробити план заходів щодо запобігання подібним нещасним випадкам та/або гострим професійним захворюванням (отруєнням), аваріям.

60. Орган досудового розслідування, яким внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про кримінальне правопорушення, на запит Держпраці або її територіального органу протягом місяця після надходження матеріалів спеціального розслідування надає інформацію про рішення, яке прийнято за результатами їх розгляду.

61. Оригінали затверджених актів за формою Н-1 разом з іншими матеріалами розслідування зберігаються роботодавцем і робочим органом Фонду відповідно до строків зберігання, нормативно встановлених типовими та галузевими переліками видів документів, затвердженими відповідно до законодавства.

Підприємство (установа, організація), на (в) яких сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) з працівником під час виконання завдання в інтересах свого підприємства (установи, організації) на території (об'єкті) іншого підприємства (установи, організації), зберігає примірник акта за формулою Н-1 протягом періоду, необхідного для здійснення передбачених актом заходів щодо запобігання подібним нещасним випадкам та/або гострим професійним захворюванням (отруєнням), але не менше ніж один рік.

У разі реорганізації підприємства (установи, організації) матеріали розслідування передаються його правонаступнику, а у разі ліквідації підприємства (установи, організації) - до державного архіву.

62. Усі нещасні випадки та/або гострі професійні захворювання (отруєння), аварії, що сталися на виробництві, реєструються у журналі за формами згідно з *додатками 26 та 27*.

63. Облік нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), аварій ведуть:

- підприємства (установи, організації), органи управління та наглядові ради підприємства (у разі їх утворення) - нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), аварій;

- робочі органи Фонду - усіх нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), у розслідуванні яких брали участь представники Фонду.

Облік нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), що сталися з особами, які допущені до роботи без оформлення трудового договору (контракту), ведеться роботодавцем, з яким встановлено факт перебування потерпілого у трудових відносинах.

Держпраці та її територіальні органи, міністерства (інші центральні органи виконавчої влади, державні органи), місцеві держадміністрації ведуть оперативний облік нещасних випадків, що підлягають спеціальному розслідуванню, постраждалих від гострих професійних захворювань (отруєнь) та/або аварій.

64. Після закінчення періоду тимчасової непрацездатності потерпілого роботодавець протягом 10 робочих днів складає відомості про наслідки нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєнь), аварії за формою Н-2 (далі - повідомлення за формулою Н-2) згідно з *догатком 25*, де зазначається про закінчення періоду тимчасової непрацездатності потерпілого; смерть потерпілого внаслідок раптового погіршення стану здоров'я, що підтверджується висновком закладу охорони здоров'я; встановлення заключного діагнозу; смерть потерпілого внаслідок нещасного випадку, що стався раніше, що підтверджується висновком судово-медичної експертизи про наслідковий зв'язок з нещасним випадком; встановлення інвалідності потерпілому чи його смерть внаслідок одержаної ним травми.

Повідомлення за формулою Н-2 протягом трьох робочих днів надсилається роботодавцем організаціям та особам,

яким надсилались акти за формою Н-1, додається до матеріалів розслідування та зберігається разом з ними відповідно до вимог цього Порядку.

65. Держпраці та Фонд соціального страхування надають дані щодо нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві Держстату для проведення державного статистичного спостереження.

66. Порядок надання даних Держстату визначається відповідними угодами.

67. Работодавець зобов'язаний провести аналіз причин настання нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), аварій за підсумками кварталу, півріччя, року і розробити та виконати план заходів щодо запобігання подібним нещасним випадкам та/або гострим професійним захворюванням (отруєнням), аваріям.

68. Уповноважені органи чи наглядові ради підприємств (у разі їх утворення), міністерства, інші державні органи, місцеві держадміністрації зобов'язані на підставі актів за формулою Н-1 проводити аналіз обставин і причин настання нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), аварій за підсумками півріччя та року, доводити його результати до відома підприємств (установ, організацій), а також розробляти плани заходів щодо запобігання подібним нещасним випадкам та/або гострим професійним захворюванням (отруєнням), аваріям.

69. Держпраці та її територіальні органи, Фонд страхування та його робочі органи, профспілки перевіряють відповідно до компетенції ефективність роботи з профілактики нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), аварій і вживають заходів до усунення виявлених порушень вимог цього Порядку згідно із законодавством.

Порядок складення санітарно-гігієнічних характеристик умов праці та вимоги до них

70. У разі підозри наявності в працівника хронічного професійного захворювання (отруєння) з метою встановлення діагнозу складається санітарно-гігієнічна характеристика умов праці (далі - санітарно-гігієнічна характеристика), що є одним з документів, з урахуванням якого вирішується питання про зв'язок хронічного професійного захворювання (отруєння) з впливом шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу (далі - виробничі фактори).

71. Санітарно-гігієнічна характеристика складається лікарем з гігієни праці територіального органу Держпраці за фактичним місцезнаходженням підприємства (установи, організації), де працює хворий, на запит керівника закладу охорони здоров'я, що забезпечує надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги, за поданням лікаря-профпатолога із залученням (у разі потреби) голови та членів комісії закладу охорони здоров'я, який проводить періодичні медичні огляди.

72. Запит щодо складення санітарно-гігієнічної характеристики заклад охорони здоров'я згідно з *додатком 13* протягом трьох робочих днів після виявлення у працівника підозри на хронічне професійне захворювання (отруєння) надає керівнику територіального органу Держпраці за фактичним місцезнаходженням підприємства (установи, організації), де працює (працював) хворий.

Копії запиту надсилаються:

- робочому органу Фонду за фактичним місцезнаходженням підприємства (установи, організації), де працює (працював) хворий;
- роботодавцю.

73. Високоспеціалізовані профпатологічні заклади охорони здоров'я, яким надано право встановлювати

остаточний діагноз щодо професійних захворювань, можуть надсилати запити до територіальних органів Держпраці з обґрунтуванням необхідності внесення доповнень до санітарно-гігієнічних характеристик.

74. Для складення санітарно-гігієнічної характеристики керівник територіального органу Держпраці надсилає припис роботодавцю для надання необхідних документів за встановленою формою згідно з *додатком 15*.

Строк надання документів не повинен перевищувати 15 робочих днів з часу отримання зазначеного припису.

У разі потреби зазначений строк може бути продовжено за згодою керівника територіального органу Держпраці з метою проведення роботодавцем додаткових лабораторних, інструментальних, хронометражних та інших вимірювань (досліджень) умов праці, необхідних для складення санітарно-гігієнічної характеристики.

Завірені в установленому порядку та узгоджені з робочим органом Фонду матеріали подаються до територіального органу Держпраці разом із супровідним листом.

75. У разі зміни форми власності та виду діяльності підприємства (установи, організації) інформацію, зазначену в *додатку 15*, надає його правонаступник.

76. Роботодавець несе відповідальність згідно із законодавством за повноту та достовірність поданих документів.

77. Територіальний орган Держпраці протягом 15 робочих днів після одержання матеріалів від роботодавця проводить вивчення та аналіз документів, поданих власником підприємства, уповноваженим органом чи наглядовою радою підприємства (у разі її утворення).

78. Протягом п'яти робочих днів з дня проведення обстеження об'єкта складається відповідний акт згідно з *додатком 18* у трьох примірниках, що зберігаються:

- у територіальному органі Держпраці;

- на підприємстві (в установі, організації), де працює (працював) хворий;

- у робочому органі Фонду.

Акт в усіх зазначених організаціях зберігається протягом строку, визначеного типовими та галузевими переліками видів документів, затверджених відповідно до законодавства.

Акт підписується головою та всіма членами комісії. У разі незгоди із змістом акта член комісії підписує його з відміткою про наявність окремої думки, яку викладає письмово та додає до акта як його невід'ємну частину.

З актом ознайомлюють працівника, робоче місце якого обстежувалося, або уповноважену ним особу, що засвідчується їх підписами. У разі відмови їх від підпису акт підписується свідками. Працівник або його уповноважена особа мають право обґрунтувати свою відмову.

79. Територіальний орган Держпраці протягом п'яти робочих днів після складення та підписання акта всіма членами комісії готує санітарно-гігієнічну характеристику згідно з *додатком 16*.

Строк складення санітарно-гігієнічної характеристики не повинен перевищувати 45 днів з моменту отримання відповідного запиту. Вимоги до інформації, яка зазначається в санітарно-гігієнічній характеристиці шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу, визначені у *додатку 12*.

80. Санітарно-гігієнічна характеристика підписується лікарем з гігієни праці та затвержується керівником територіального органу Держпраці.

Особи, які підписали акт обстеження умов праці, а також ті, що склали санітарно-гігієнічну характеристику, несуть відповідальність за достовірність зазначененої у них інформації щодо умов праці та трудового процесу згідно з вимогами законодавства.

81. На непрацюючих пенсіонерів або осіб, які не працюють,

лікарем з гігієнії праці територіального органу Держпраці складається інформаційна довідка про умови праці працівника у разі підозри в нього хронічного професійного захворювання (отруєння) (далі - інформаційна довідка) згідно з *додатком 14* на підставі даних про умови праці на їх робочих місцях у разі збереження цих робочих місць на підприємстві (в установі, організації), де вони раніше працювали, а у разі їх відсутності - отриманих на підставі наукових досліджень (розробок), характеристики виробничих факторів на аналогічних виробництвах. У разі проведення обстеження підприємства (установи, організації) для складення інформаційної довідки - зазначене обстеження проводиться за участю представника робочого органу Фонду, профспілки, працівника або уповноваженої особи від працівника.

82. У разі коли працівник працював на кількох підприємствах (в установах, організаціях), санітарно-гігієнічна характеристика складається територіальним органом Держпраці, який здійснював державний нагляд (контроль) за останнім підприємством (установою, організацією), де працював працівник, з додаванням у разі потреби інформаційних довідок від інших територіальних органів Держпраці, які здійснювали державний нагляд (контроль) за підприємствами (установами, організаціями), де він працював раніше.

83. Якщо на час складання санітарно-гігієнічної характеристики працівник не підпадав під вплив шкідливих виробничих факторів, що могли викликати хронічне професійне захворювання (отруєння), ураховується його попередня робота, пов'язана з дією шкідливих виробничих факторів незалежно від стажу роботи на (останньому) підприємстві (в установі, організації). У такому разі санітарно-гігієнічна характеристика складається територіальним органом Держпраці, який здійснював державний нагляд (контроль) за підприємством (установою,

організацією), де були умови для розвитку хронічного професійного захворювання (отруєння).

84. У разі виникнення підозри на хронічне професійне захворювання (отруєння) після припинення контакту працівника із шкідливими виробничими факторами (пізній силікоз, деякі онкологічні захворювання тощо), а також у разі неможливості отримання даних про його умови праці (ліквідація підприємства (установи, організації), цеху, дільниці, робочого місця або в разі тривалої зупинки виробничого процесу, відсутності даних в архівах підприємства (установи, організації) та територіального органу Держпраці, робота за кордоном тощо) інформаційна довідка складається на підставі даних трудової книжки та гігієнічної характеристики умов праці на аналогічних робочих місцях або типових санітарно-гігієнічних характеристик умов праці за результатами наукових досліджень в аналогічних професійних групах.

85. Санітарно-гігієнічна характеристика складається територіальним органом Держпраці у чотирьох примірниках та надсилається:

- закладу охорони здоров'я, який надіслав запит щодо її отримання;
- робочому органу Фонду;
- підприємству (установі, організації), де працює (працював) працівник.

Санітарно-гігієнічна характеристика зберігається протягом строку, визначеного типовими та галузевими переліками видів документів, затверджених відповідно до законодавства.

86. Санітарно-гігієнічна характеристика може бути використана протягом п'яти років, якщо умови праці працівника за цей час не змінилися, що підтверджується довідкою роботодавця (особи) або відповідного територіального органу Держпраці.

87. Облік санітарно-гігієнічних характеристик та інформаційних довідок ведеться територіальними органами Держпраці в журналі за формою згідно з *додатком 17*.

88. У разі незгоди із санітарно-гігієнічною характеристикою заявник має право оскаржити її в судовому порядку.

**Встановлення зв'язку захворювання з умовами праці,
розслідування причин та облік випадків хронічних
професійних захворювань (отруєнь)**

89. Усі випадки хронічних професійних захворювань незалежно від строку їх настання підлягають розслідуванню.

90. Хронічне професійне захворювання (отруєння) не завжди супроводжується втратою працевздатності. Випадки професійних інфекційних захворювань та хронічних професійних інтоксикацій розслідаються як хронічні професійні захворювання (отруєння).

91. Віднесення захворювання до хронічного професійного здійснюється відповідно до процедури встановлення зв'язку захворювання з умовами праці згідно з цим Порядком та *переліком професійних захворювань*, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2000 р. № 1662 (Офіційний вісник України, 2000 р., № 45, ст. 1940).

Перелік установ і закладів, що мають право встановлювати остаточний діагноз хронічних професійних захворювань, затверджується МОЗ і переглядається кожні п'ять років.

92. У разі підозри на хронічне професійне захворювання (отруєння) заклад охорони здоров'я направляє працівника на консультацію до лікаря-профпатолога області або міста з документами, перелік яких визначено у *пункті 99* цього Порядку.

93. Для встановлення остаточного діагнозу та зв'язку захворювання з впливом шкідливих і небезпечних факторів

виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу лікар-профпатолог області або міста направляє хворого до високоспеціалізованого профпатологічного закладу охорони здоров'я, якому МОЗ надало право встановлювати остаточний зв'язок захворювання з умовами праці, з відповідними документами.

До високоспеціалізованого профпатологічного закладу охорони здоров'я у разі потреби для встановлення діагнозу можуть направлятися також хворі, які проходять обстеження у науково-дослідних інститутах (установах) медичного профілю.

94. Високоспеціалізовані профпатологічні заклади охорони здоров'я проводять амбулаторне та/або стаціонарне обстеження хворих і встановлюють діагноз хронічного професійного захворювання (отруєння).

Діагноз хронічного професійного захворювання (отруєння) може бути змінений або відмінений високоспеціалізованим профпатологічним закладом охорони здоров'я, який його встановив раніше, на підставі результатів додатково поданих відомостей або проведених досліджень і повторної експертизи. Відповіальність за встановлення або відміну діагнозу хронічного професійного захворювання (отруєння) покладається на керівників таких закладів і голів лікарсько-експертних комісій. Рішення про підтвердження або відміну раніше встановленого діагнозу хронічного професійного захворювання (отруєння) оформляється висновком лікарсько-експертної комісії.

95. У спірних випадках остаточне рішення щодо встановлення діагнозу хронічного професійного захворювання (отруєння) приймається центральною лікарсько-експертною комісією державної установи "Інститут медицини праці Національної академії медичних наук України", у роботі якої мають право брати участь лікарі з гігієни праці територіального органу Держпраці, закладу охорони здоров'я, робочого органу Фонду, представники

підприємства (установи, організації), первинної організації відповідної профспілки або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці (у разі, коли профспілка на підприємстві (в установі, організації) відсутня), представники вищого органу профспілки.

Оскарження рішення зазначеної комісії у разі незгоди хворого або роботодавця здійснюється у судовому порядку.

96. За наявності ознак стійкої втрати професійної працездатності внаслідок хронічного професійного захворювання (отруєння) заклад охорони здоров'я, що надає медичну допомогу працівникам підприємства (установи, організації), де працює хворий, або заклад охорони здоров'я за місцем його проживання направляє хворого на огляд до медико-соціальної експертної комісії для встановлення ступеня стійкої втрати професійної працездатності.

Порядок встановлення зв'язку захворювання з умовами праці

97. Професійний характер хронічного захворювання (отруєння) встановлюється лікарсько-експертною комісією високоспеціалізованого профпатологічного закладу охорони здоров'я (далі - лікарсько-експертна комісія), склад якої затверджує керівник такого закладу.

У разі потреби до роботи лікарсько-експертної комісії залишаються спеціалісти (представники) територіальних органів Держпраці, підприємства (установи, організації), робочого органу Фонду, первинної організації профспілки, членом якої є хворий, або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці (у разі, коли профспілка на підприємстві (в установі, організації) відсутня).

98. Голова лікарсько-експертної комісії повинен мати посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії із спеціальності "Професійна

патологія" та стаж роботи за фахом не менше 10 років.

99. Рішення про зв'язок захворювання з умовами праці приймається на підставі клінічних, функціональних досліджень (амбулаторних або стаціонарних) з урахуванням відомостей, зазначених у:

- трудовій книжці - для визначення стажу роботи в умовах дії виробничих факторів;

- виписці з амбулаторної картки (*форма 025/у*);

- історії хвороби за весь період спостереження;

- направленні хворого на огляд до лікарсько-експертної комісії з медичним висновком лікаря-профпатолога;

- санітарно-гігієнічній характеристиці умов праці;

- інформаційній довідці про умови праці працівника, що складається лікарями з гігієни праці територіального органу Держпраці, який здійснює нагляд за підприємством (установою, організацією), у разі підозри в нього хронічного професійного захворювання (отруєння);

- висновку фтизіатра, нарколога та інших документах (у разі потреби);

- акті за *формою Н-1* (у разі гострого професійного захворювання (отруєння)).

100. Висновок лікарсько-експертної комісії про наявність (відсутність) хронічного професійного захворювання (отруєння) видається працівникові, а його копія надсилається головному спеціалістові з професійної патології області або міста за місцем роботи або проживання працівника та робочому органові Фонду.

Хворому видається довідка про стаціонарне обстеження у високоспеціалізованому профпатологічному закладі охорони здоров'я.

У зазначеному висновку, крім діагнозу, обов'язково зазначаються відомості про наявність (відсутність) професійного захворювання та придатність (непридатність) до роботи за професією у несприятливих (шкідливих) умовах праці.

Повідомлення про хронічне професійне захворювання (отруєння)

101. Високоспеціалізованими профпатологічними закладами охорони здоров'я стосовно кожного хвого складається повідомлення про хронічне професійне захворювання (отруєння) за формою П-3 (далі - повідомлення за формулою П-3) згідно з *додатком 19*. Повідомлення за формулою П-3 протягом трьох робочих днів після встановлення діагнозу надсилається керівником підприємства (установи, організації), шкідливі виробничі фактори на якому призвели до виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння), територіальному органу Держпраці, який здійснює державний нагляд (контроль) за підприємством (установовою, організацією), робочому органові Фонду за фактичним місцезнаходженням підприємства (установи, організації), а також профпатологу, який направив хвого до високоспеціалізованого профпатологічного закладу охорони здоров'я.

Строк дії повідомлення за формулою П-3 становить шість місяців з моменту встановлення діагнозу хронічного професійного захворювання (отруєння) у працівника.

У разі коли хвогий працював на кількох підприємствах (в установах, організаціях), де були умови для розвитку хронічного професійного захворювання (отруєння), або за кількома професіями, під час роботи за якими були умови для розвитку хронічного професійного захворювання (отруєння), повідомлення за формулою П-3 надсилається на останнє підприємство (в установу, організацію), де він працював за професією, під час роботи за якою були умови для розвитку хронічного професійного захворювання (отруєння).

102. У разі реорганізації підприємства (установи, організації), шкідливі виробничі фактори на якому призвели до розвитку хронічного професійного захворювання

(отруєння), повідомлення за формою П-3 надсилається його правонаступників, а у разі ліквідації підприємства (установи, організації) без правонаступника - місцевій держадміністрації за місцем реєстрації підприємства (установи, організації).

103. Працівникам видається під розписку медичний висновок лікарсько-експертної комісії про наявність (відсутність) у нього хронічного професійного захворювання (отруєння) за формулою згідно з *додатком 20*.

Медичний висновок також надсилається лікарю-профпатологу, який направляє хворого до високо-спеціалізованого профпатологічного закладу охорони здоров'я за місцем його роботи або проживання (якщо він не працює).

104. Відповідальність за несвоєчасне повідомлення про хронічне професійне захворювання (отруєння) несе керівник високоспеціалізованого профпатологічного закладу охорони здоров'я, який встановив або відмінив діагноз хронічного професійного захворювання (отруєння).

Порядок розслідування обставин і причин виникнення хронічних професійних захворювань (отруєнь)

105. Після отримання повідомлення за *формою П-3* керівник територіального органу Держпраці утворює протягом трьох робочих днів комісію з проведення розслідування причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння) (далі - комісія з розслідування), до складу якої входять представники територіального органу Держпраці (голова комісії), закладу охорони здоров'я, що надає медичну допомогу працівникам підприємства (установи, організації), де працює хворий, або за місцем його проживання (якщо він не працює), роботодавця, первинної організації відповідної профспілки або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці (у разі, коли профспілка на підприємстві (в

установі, організації) відсутня), вищого органу профспілки, робочого органу Фонду за фактичним місцезнаходженням підприємства (установи, організації), а також у разі потреби представники інших органів.

Зазначені заклади, органи та організації протягом однієї доби з моменту одержання повідомлення за формою П-3 повинні надати територіальному органові Держпраці письмову інформацію про прізвище, ім'я, по батькові та посаду представника (представників), якого пропонується включити до складу комісії з розслідування.

106. У разі ліквідації підприємства (установи, організації) без правонаступника до складу комісії з розслідування входять представники органу Держпраці, який здійснював державний нагляд (контроль) за підприємством (установою, організацією) (голова комісії), місцевої держадміністрації за місцем реєстрації підприємства (установи, організації), шкідливі виробничі фактори на якому призвели до хронічного професійного захворювання (отруєння), робочого органу Фонду за місцезнаходженням підприємства (установи, організації), закладу охорони здоров'я, який запідозрив професійний характер хронічного захворювання, та вищого профспілкового органу.

107. Розслідування випадку хронічного професійного захворювання (отруєння) проводиться протягом 10 робочих днів після утворення комісії з розслідування. Якщо з об'ективних причин розслідування не може бути проведено у зазначений строк, він може бути продовжений керівником територіального органу Держпраці, що утворив комісію, але не більш як на один місяць. Копія відповідного наказу надсилається всім членам комісії з розслідування.

108. У розслідуванні причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння) інфекційної та паразитарної етіології беруть участь лікарі-епідеміологи.

109. Розслідування причин виникнення двох і більше

хронічних професійних захворювань, на які страждає одна особа, проводиться з урахуванням фактів встановлення професійного характеру таких захворювань за наявності повідомлення за формулою П-3. В акті розслідування зазначаються відомості щодо виявлення раніше у такої особи хронічного професійного захворювання (отруєння), діагноз, рік його виявлення, а також усі супутні захворювання загального профілю.

110. Роботодавець зобов'язаний в установлений для проведення розслідування строк подати комісії з розслідування:

- відомості про професійні обов'язки працівника, документи та матеріали, що характеризують умови праці на робочому місці (дільниці, цеху);
- необхідні результати експертизи, лабораторних досліджень для проведення оцінки умов праці;
- матеріали, що підтверджують проведення інструктажів з охорони праці, копії документів, що підтверджують видачу працівникам засобів індивідуального захисту;
- приписи або інші документи, що раніше видані територіальним органом Держпраці та стосуються даного хронічного професійного захворювання (отруєння);
- результати медичних оглядів працівника (працівників), інші матеріали.

111. Роботодавець повинен забезпечити комісію з розслідування приміщенням, транспортними засобами та засобами зв'язку, організувати друкування, тиражування та оформлення в необхідній кількості матеріалів розслідування, у тому числі акта розслідування хронічного професійного захворювання (отруєння).

112. Комісія з розслідування зобов'язана:

- розробити програму розслідування причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння);
- розподілити функції між членами комісії, розглянути

питання щодо необхідності залучення до її роботи експертів;

- провести розслідування обставин і причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння);

- скласти акт розслідування хронічного професійного захворювання (отруєння).

113. Комісія з розслідування проводить оцінку умов праці працівника за матеріалами раніше проведеної атестації робочих місць, архівних даних підприємства (установи, організації), територіального органу Держпраці, наукових установ, характеристики виробничих факторів на аналогічних виробництвах, результатів обстежень і досліджень, проведених атестованими лабораторіями в установленому законодавством порядку, вивчає приписи органів державного нагляду за охороною праці, подання посадових осіб робочих органів Фонду та представників профспілок, інструкції з охорони праці працівників, заключні акти періодичних медичних оглядів, накази (рішення, розпорядження) адміністрації підприємства про порушення працівником вимог правил та інструкцій з охорони праці, строків проходження періодичних медичних оглядів, картки обліку індивідуальних доз опромінення на робочому місці із джерелами іонізуючого випромінювання, одержує письмові пояснення посадових осіб, інших працівників з питань, пов'язаних із розслідуванням причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння), а у разі потреби вимагає проведення додаткових досліджень на робочому місці та бере участь у них, вивчає первинну медичну документацію хворого.

114. Розслідування причин виникнення професійних захворювань у працівників, направлених на роботу за межі підприємства (установи, організації), проводиться комісією з розслідування, головою якої є представник територіального органу Держпраці, що здійснює нагляд за підприємством (установовою, організацією), шкідливі виробничі фактори на

якому призвели до виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння). Підприємство (установа, організація), де виявлено хронічне професійне захворювання (отруєння), повинно повідомити про це підприємству (установі, організації), працівником якого є хворий, та робочому органові Фонду. В роботі комісії з розслідування такого випадку обов'язково беруть участь представники підприємства (установи, організації), працівником якого є хворий, первинної організації відповідної профспілки або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці (у разі, коли профспілка на підприємстві (в установі, організації) відсутня), представник вищого профспілкового органу, робочого органу Фонду за місцезнаходженням підприємства (установи, організації).

115. Встановлення хронічного професійного захворювання (отруєння) в осіб, які працювали за межами України на підприємствах (в установах, організаціях) колишнього СРСР, проводиться згідно з вимогами цього Порядку на підставі завіrenoї у встановленому порядку копії трудової книжки.

116. У разі виявлення хронічного професійного захворювання (отруєння) у непрацюючих пенсіонерів, які працювали на території України, розслідування проводиться згідно з вимогами цього Порядку на підприємстві (в установі, організації), шкідливі виробничі фактори на якому призвели до виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння).

Оформлення акта розслідування причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння)

117. За результатами розслідування комісія складає акт розслідування причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння) за формою П-4 (далі - акт за формою П-4) згідно з додатком 21. Акт за формою П-4 є документом, в якому зазначаються основні умови, обставини та причини

виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння), заходи щодо запобігання розвитку хронічного професійного захворювання (отруєння) та забезпечення нормалізації умов праці, а також встановлюються особи, які не виконали відповідні вимоги законодавства.

118. Акт підписується головою та всіма членами комісії з розслідування. У разі незгоди із змістом акта член комісії з розслідування підписує його з відміткою про наявність окремої думки, яку викладає письмово, підписує та додає до акта як його невід'ємну частину.

Акт за формою П-4, підписаний членами комісії з розслідування, протягом доби затверджується керівником територіального органу Держпраці та завіряється печаткою.

119. Акт за формою П-4 складається протягом трьох днів після закінчення розслідування у семи примірниках і надсилається роботодавцем:

- територіальному органові Держпраці;
- хворому;
- робочому органові Фонду;
- первинній організації відповідної профспілки або уповноваженій найманими працівниками особі з питань охорони праці (у разі, коли профспілка на підприємстві (в установі, організації) відсутня);
- вищому профспілковому органу;
- лікарю-профпатологу, який направив хворого до високоспеціалізованого профпатологічного закладу охорони здоров'я;
- підприємству (установі, організації).

Акт за формою П-4 разом з матеріалами розслідування зберігається на підприємстві (в установі, організації), в територіальному органі Держпраці та робочому органі Фонду протягом строку, визначеного типовими та галузевими переліками видів документів, затверджених відповідно до законодавства, а в інших організаціях - не менше строку,

передбаченого для вжиття визначених у ньому профілактичних заходів.

Заходи щодо запобігання виникненню хронічних професійних захворювань (отруєнь)

120. Роботодавець зобов'язаний у п'ятиденний строк після закінчення розслідування причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння) розглянути матеріали розслідування та видати наказ про вжиття заходів до запобігання виникненню хронічних професійних захворювань (отруєнь).

121. Про вжиття запропонованих комісією з розслідування заходів до запобігання виникненню хронічних професійних захворювань (отруєнь) роботодавець письмово інформує територіальний орган Держпраці, який здійснює нагляд за підприємством (установою, організацією), та робочий орган Фонду протягом зазначеного в акті за формуєю П-4 строку.

122. Контроль за своєчасністю та об'єктивністю проведення розслідування причин виникнення хронічних професійних захворювань (отруєнь), документальним оформленням, вжиттям заходів до усунення зазначених причин здійснюють територіальні органи Держпраці, робочі органи Фонду, профспілки або уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці відповідно до їх повноважень.

Реєстрація та облік випадків гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь)

123. Реєстрація та ведення обліку випадків гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) здійснюються роботодавцем у журналі обліку гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) за формуєю згідно з *додатком 28*.

У робочих органах Фонду та в територіальних органах

Держпраці облік випадків хронічних професійних захворювань (отруєнь) ведеться на підставі повідомлень за *формою П-3* та актів за *формою П-4*, а у закладах охорони здоров'я - на підставі медичних висновків лікарсько-експертної комісії, а також повідомлень за *формою П-3*.

У разі виявлення кількох хронічних професійних захворювань хворий реєструється в журналі один раз із зазначенням усіх діагнозів.

124. Територіальні органи Держпраці на підставі актів за *формою П-4* складають картки за *формою П-5* згідно з *додатком 22*, що зберігаються протягом строку, визначеного типовими та галузевими переліками видів документів, затвердженими відповідно до законодавства.

125. Порядок збирання та передачі інформації про випадки гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) для автоматизованої системи обліку та аналізу гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) визначається МОЗ.

126. Картки за *формою П-5* надсилаються МОЗ щороку до 1 лютого та 1 серпня.

127. Форми звітності щодо гострих та хронічних професійних захворювань (отруєнь) затверджуються МОЗ.

128. Реєстрація та ведення обліку випадків гострих та хронічних професійних захворювань у працівників, які направлені на роботу за межі підприємства (установи, організації), здійснюються підприємством (установою, організацією), працівником якого є хворий, робочим органом Фонду за місцезнаходженням такого підприємства (установи, організації) та територіальним органом Держпраці, який здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог санітарних норм і правил у сфері гігієни праці за підприємством (установою, організацією).

129. Підтвердженні випадки хронічних професійних захворювань (отруєнь) працівників, які змінили місце роботи,

або непрацюючих пенсіонерів підлягають реєстрації та обліку на останньому підприємстві (в установі, організації), де були умови для виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння) (незалежно від стажу роботи на ньому), в робочому органі Фонду за фактичним місцезнаходженням такого підприємства (установи, організації) та територіальному органі Держпраці, який здійснює нагляд за підприємством (установою, організацією).

130. Випадки хронічних професійних захворювань, що виявлені в осіб, які приїхали на постійне проживання в Україну з інших держав, розслідаються в порядку, передбаченому міжнародними договорами України, та реєструються закладами охорони здоров'я, територіальними органами Держпраці та робочими органами Фонду за місцем їх проживання в Україні.

Розслідування аварій

131. Розслідування проводиться у разі, коли сталася:

1) аварія першої категорії, яка відповідно до *Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями*, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368 (далі - Порядок класифікації надзвичайних ситуацій) (Офіційний вісник України, 2004 р., № 12, ст. 740; 2013 р., № 41, ст. 1477), відноситься до надзвичайної ситуації державного рівня;

2) аварія другої категорії, яка відповідно до Порядку класифікації надзвичайних ситуацій відноситься до надзвичайних ситуацій регіонального або місцевого рівнів;

3) аварія, яка не відноситься до аварії першої чи другої категорій і відповідно до Порядку класифікації надзвичайних ситуацій відноситься до надзвичайної ситуації об'єктового рівня, створила чи могла створити загрозу життю та здоров'ю працівників або населення, внаслідок якої зруйновано або

порушену роботу машин, механізмів, устатковання підвищеної небезпеки, на які необхідно отримувати відповідний дозвіл (або подавати декларацію) згідно з *Порядком видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устатковання підвищеної небезпеки*, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1107.

Випадки порушення технологічних процесів, роботи устатковання, тимчасової зупинки виробництва засобами автоматичного захисту та інші локальні порушення у роботі цехів, дільниць та окремих об'єктів, падіння опор та обрив проводів ліній електропередачі не належать до аварій, що мають категорію, та розслідаються підприємством (установовою, організацією) в установленому законодавством порядку без залучення посадових осіб територіальних органів Держпраці.

З метою врахування специфіки галузей економіки та визначення категорійності аварій міністерствами (іншими центральними органами виконавчої влади, державними органами), на які не поширюється дія цього Порядку в частині розслідування аварій, розробляються, затверджуються та погоджуються у установленому порядку відповідні галузеві порядки розслідування аварій.

132. Про аварію очевидець повинен негайно повідомити безпосередньому керівникові робіт або іншій посадовій особі підприємства (установи, організації), які зобов'язані поінформувати роботодавця для негайного введення в дію плану локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій (у разі наявності).

133. Роботодавець або особа, яка керує виробництвом під час зміни, зобов'язані діяти згідно з планом локалізації та ліквідації аварій, вжити першочергових заходів до рятування потерпілих і надання їм першої домедичної допомоги, локалізації аварії, встановлення меж небезпечної зони та

обмеження доступу до неї людей, збереження до прибуття комісії з розслідування аварії обстановки на місці події.

134. Роботодавець зобов'язаний негайно повідомити про аварію, зазначену в *підпунктах 1 - 3* пункту 131 цього Порядку, територіальному органові Держпраці, органові управління чи наглядовій раді підприємства (у разі її утворення), місцевій держадміністрації, територіальному органові ДСНС, територіальним (відокремленим) підрозділам поліції за місцем виникнення аварії та відповідному профспілковому органові, а у разі травмування або загибелі працівників також відповідному робочому органові Фонду.

135. Розслідування аварії, під час якої сталися нещасні випадки та/або гострі професійні захворювання (отруєння), проводиться Держпраці, у тому числі за спеціальним рішенням Кабінету Міністрів України, з урахуванням вимог цього Порядку.

Розслідування аварії, під час якої не сталося нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєння), проводиться відповідними комісіями (якщо Кабінетом Міністрів України не прийнято спеціального рішення), які утворюються та очолюються представниками:

- у разі настання аварії першої категорії - центрального органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить підприємство (установа, організація), чи місцевою держадміністрацією (у разі відсутності такого органу);

- у разі настання аварії другої категорії - органом управління чи наглядовою радою підприємства (установи, організації) або місцевою держадміністрацією (у разі відсутності такого органу);

- у разі настання аварії, яка не відноситься до аварії першої чи другої категорій, а також випадків порушення технологічних процесів - роботодавця.

До складу комісій з розслідування аварій, під час яких не сталося нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєння), входять представники ДСНС і Держпраці (за згодою).

У разі коли аварія сталася через проектні недоробки або конструктивні недоліки устатковання, для участі в роботі комісії з розслідування аварії залишаються представники підприємства (установи, організації) - розробника такого устатковання (якщо підприємство (установа, організація) ліквідовано, а правонаступника немає, можуть заливатися підприємства (установи, організації), аналогічні за профілем розробників устатковання).

136. У ході розслідування комісія з розслідування аварії:

- визначає масштаб аварії;
- визначає необхідність утворення експертної комісії, яка встановлює обставини та причини аварії, фактори, що призвели до аварії, розробляє план заходів щодо запобігання виникненню подібних аварій та у разі потреби готове пропозиції стосовно коригування нормативної та проектної документації;
- встановлює факти порушення вимог законів та інших нормативно-правових актів про охорону праці, встановлює осіб, дії або бездіяльність яких призвели до виникнення аварії, розробляє план заходів щодо ліквідації її наслідків і запобігання подібним аваріям;
- надає інформацію про відповідність встановленим вимогам нехарчової продукції, під час використання (експлуатації) якої сталася аварія або використання (експлуатація) якої могло стати причиною аварії (однією з причин).

137. Комісія з розслідування аварії зобов'язана протягом 20 робочих днів провести розслідування обставин і причин аварії та скласти акт за *формою Н-1*.

Залежно від масштабу аварії у разі потреби зазначений строк може бути продовжений органом, що утворив комісію з розслідування аварії, з метою проведення додаткових досліджень або експертизи.

Збитки, заподіяні аварією, визначаються з урахуванням відомостей згідно з *додатком 23*.

138. Матеріали розслідування аварії складаються з документів, зазначених у пункті 49 цього Порядку, а також доповідної записки про роботу аварійно-рятувальних служб або підрозділів державної пожежної охорони, якщо вони залучалися до ліквідації наслідків аварії.

139. Друкування, тиражування та оформлення в необхідній кількості матеріалів розслідування аварії здійснює підприємство (установа, організація), де сталася аварія, та у п'ятиденний строк після завершення розслідування надсилає їх органам, представники яких брали участь у розслідуванні; територіальному органові Національної поліції, до підслідності якого віднесено досудове розслідування аварії, та територіальному органові Держпраці.

У разі розслідування аварії, що не призвела до нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруень), примірник акта за *формою Н-1* зберігається на підприємстві (в установі, організації) до завершення вжиття заходів, визначених комісією з розслідування аварії, але не менше ніж два роки.

140. За результатами розслідування аварії та на підставі висновків відповідної комісії роботодавець зобов'язаний проаналізувати причини виникнення аварії, розробити та наказом затвердити план заходів щодо запобігання виникненню подібних аварій у зазначений в акті спеціального розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), аварії строк та згідно із законодавством притягнути до відповідальності працівників за порушення вимог законодавства про охорону праці.

Роботодавець згідно з вимогами законодавства у сфері цивільного захисту та про охорону праці затверджує:

- план заходів щодо запобігання виникненню аварій, де зазначаються відомості про можливі аварії та інші надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру,

прогнозуються наслідки, передбачаються сили та засоби для їх ліквідації, а також строки здійснення таких заходів;

- план локалізації та ліквідації аварій, де зазначаються відомості про всі можливі аварії та інші надзвичайні ситуації, дії посадових осіб і працівників підприємства (установи, організації) у разі їх виникнення, обов'язки особового складу аварійно-рятувальних служб або працівників інших підприємств (установ, організацій), які залучаються до ліквідації наслідків аварій (надзвичайних ситуацій).

141. У разі коли аварія сталася через проектні недоробки або конструктивні недоліки устатковання, роботодавець зобов'язаний надіслати підприємству (установі, організації)

- розробникові та виробникові устатковання обґрунтовані рекламиції, їх копії - органам управління підприємством (установою, організацією), у разі їх відсутності відповідному органові місцевої держадміністрації.

Відповіальність за порушення вимог цього Порядку

142. Особи, які проводили розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), причин виникнення хронічних професійних захворювань (отруєнь), аварій, несуть відповіальність згідно із законодавством за своєчасність та об'єктивність їх розслідування, обґрунтованість прийнятих рішень та виконання інших обов'язків, визначених цим Порядком.

143. Особи, які порушують або не виконують вимоги цього Порядку, створюють перешкоди розслідуванню або надають неправдиві свідчення, несуть відповіальність згідно із законодавством.

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Порядку

(найменування закладу охорони здоров'я,

ініціали та прізвище керівника)

**ЕКСТРЕНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ
про звернення потерпілого з посиланням на нещасний
випадок / гостре професійне захворювання (отруєння)**

1. Прізвище, ім'я та по батькові потерпілого _____

2. Вік _____ (повних) _____ років)

3. Місце проживання _____

4. Найменування і місцезнаходження підприємства (установи, організації), де працює потерпілий, контактний телефон підприємства та потерпілого _____

5. Попередній діагноз _____

Попередній висновок про ступінь тяжкості травми потерпілого _____

Анамнез захворювання _____

6. Дата: травмування / захворювання (отруєння)

" ____ " ____ 20 ____ р.

встановлення діагнозу " ____ " ____ 20 ____ р.

госпіталізації " ____ " ____ 20 ____ р.

7. Місце госпіталізації _____

(найменування закладу охорони здоров'я)

8. Небезпечний або шкідливий виробничий фактор, який спричинив травмування / гостре професійне захворювання (отруєння) _____

9. Дата і час передачі первинної інформації
" ____ " 20 ____ р. ____ год. ____ хв.

(посада особи, яка надіслала повідомлення)
(підпис) _____ (ініціали та прізвище)

(посада особи, яка одержала повідомлення)
(підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Додаток 2
до Порядку

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про нещасний випадок / гостре професійне
захворювання (отруєння)**

1. Дата і час настання нещасного випадку / гострого професійного захворювання (отруєння)

2. Найменування підприємства (установи, організації) та органу, до сфери управління якого воно належить (в разі наявності) _____

3. Код підприємства (установи, організації) згідно з ЄДРПОУ _____

Основний код за КВЕД (класифікація видів економічної діяльності) _____

4. Місцезнаходження та контактні телефони підприємства (установи, організації), працівником якого є потерпілий

5. Місце, де стався (сталося) нещасний випадок (гостре професійне захворювання (отруєння)) (виробництво, дільниця, приміщення, цех, інше підприємство, установа або організація тощо), і його стисла характеристика _____

6. Відомості про потерпілого (потерпіліх):
прізвище, ім'я та по батькові

дата народження (число, місяць, рік)

наявність трудового (іншого) договору _____
професія _____
характер, ступінь тяжкості травм (дата смерті)

сімейний стан _____

(прізвище, ім'я та по батькові членів сім'ї із зазначенням року їх народження)

7. Стислий опис обставин і ймовірні причини настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) (згідно з класифікатором, зазначеним у додатку 9 до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві)

8. Відомості про кандидатури представників підприємства, установи або організації та його уповноваженого органу чи наглядової ради (у разі її утворення), запропоновані для включення до складу спеціальної комісії

(прізвище, ім'я, по батькові, посада, контактні телефони)

9. Дата і час передачі повідомлення

10. Причина несвоєчасної передачі повідомлення

_____ (посада роботодавця)

(підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Додаток 3
до Порядку

(найменування юридичної особи, яка призначила комісію)

_____ 20 ____ № _____

(прізвище, ім'я, по батькові потерпілого, або

члена його сім'ї чи уповноваженої ними особи)

**ЗАПРОШЕННЯ
до співпраці**

Згідно з вимогами пункту 35 Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337, повідомляю Вам, що наказом

від _____ 20 ____ р. № _____

(найменування юридичної особи, яка утворила комісію)

утворено комісію та організовано проведення розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку (гострого професійного захворювання (отруєння) / аварії), який стався (сталося / сталася)

_____ 20 ____ р.

о _____ ГОД. _____ ХВ.

(найменування підприємства (установи, організації), на якому стався нещасний випадок)

3

(професія, посада, прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

Головою комісії з розслідування (спеціального розслідування) призначено

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, контактний телефон)
Засідання комісії відбудеться

(дата та час, адреса місця роботи комісії)

Ви маєте право ознайомлюватися з матеріалами розслідування, одержувати від голови комісії (спеціальної комісії) інформацію про хід проведення розслідування, додавати до матеріалів розслідування документи, що стосуються нещасного випадку, висловлювати свої пропозиції, а також зобов'язані сприяти її роботі (надавати відповідні матеріали, висновки тощо).

Голова комісії: _____ (підпис)

(ініціали, прізвище)

Потерпілий (члени його сім'ї чи уповноважена ними особа) _____ (підпис)
(ініціали, прізвище)

Додаток 4
до Порядку

**ПРОТОКОЛ № _____
засідання комісії (спеціальної комісії) із розслідування
нешасного випадку (гострого професійного
захворювання (отруєння) / аварії), що стався (сталося /
сталася)**

_____ 20 ____ року о ____ год. ____ хв.
3

(професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)
на

(найменування підприємства, установи, організації)

(дата проведення засідання)

(місце проведення засідання)

Присутні:
комісія (спеціальна комісія) у складі:

голови _____
(прізвище, ім'я та по батькові) _____
(посада, місце роботи)

членів комісії _____
(прізвище, ім'я та по батькові) _____
(посада, місце роботи)

за участю _____
(прізвище, ім'я та по батькові потерпілого або члена
його сім'ї чи уповноваженої ними особи)

Порядок денний: _____

(розгляд інформації про нещасний випадок, гостре професійне захворювання

(отруєння), організація розслідування, розподіл функцій між членами
комісії, проведення зустрічі з потерпілим або членами його сім'ї чи
уповноваженою ними особою тощо)

Слухали:

інформацію голови та членів комісії (прізвище, ім'я та по батькові виступаючих);

потерпілого або членів його родини чи уповноважену ними особу (прізвище, ім'я та по батькові).

Вирішили: _____

(викладається прийняті рішення із зазначених у порядку денному питань)

Розподілити обов'язки між членами комісії (спеціальної комісії) таким чином:

голова комісії:

(прізвище, ім'я, по батькові)

(зазначаються функціональні обов'язки)
члени комісії:

(прізвище, ім'я, по батькові)

(зазначаються функціональні обов'язки кожного члена комісії)
Наступне засідання комісії провести _____
20 ____ р. о ____ год. ____ хв. за адресою:

Голова комісії

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 5
до Порядку

ПРОТОКОЛ

**огляду місця, де стався (сталося / сталася) нещасний
випадок (гостре професійне захворювання (отруєння) / аварія)**

_____ 20 ____ р. о ____ год. ____ хв.

з _____

(професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)
на (в) _____
(найменування підприємства, установи, організації)

Комісія (спеціальна комісія) у складі:

ГОЛОВИ

(прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)

членів комісії

(прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)

(прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)

у період з ____ год. ____ хв. ____ 20 ____ р. до ____ год.

____ хв. ____ 20 ____ р. оглянула місце, де стався
нецласний випадок, сталося гостре професійне захворювання
(отруєння) (сталася аварія) _____

(детально описується місце нещасного випадку, гострого професійного
захворювання (отруєння);

наявність обладнання, устатковання, інструментів,
пристосувань;

їх технічний стан і відповідність вимогам нормативно-
правових актів щодо безпечної експлуатації;

відомості щодо збереження обстановки на робочому місці у
такому стані, в якому вона була на момент настання нещасного
випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії)

Голова комісії

(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток 6
до Порядку

ЕСКІЗ

**місця, де стався (сталося / сталася) нещасний випадок
(гостре професійне захворювання (отруєння) / аварія)**

_____ 20 ____ р. о ____ год. ____ хв.

з

(професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

на (в)

(найменування підприємства, установи, організації)

До події	Після події	Прив'язка до території підприємства - копія генерального плану (плану гірничих робіт) з прив'язкою до запасних виходів
Окремі характерні місця, вузли, розрізи тощо	Окремі характерні місця, вузли, розрізи тощо	

Ескіз склав

(посада)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Голова комісії

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 7
до Порядку

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

потерпілого (потерпілих), посадових осіб, причетних
до нещасного випадку (гострого професійного захво-
рювання (отруєння) / аварії), що стався (сталося / сталася)

_____ 20 ____ р. о ____ год. ____ хв.
3 _____

(професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

_____ (категорія і характер аварії)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові особи, що дає пояснення)

_____ (професія, посада, місце роботи та проживання, контактні телефони)

_____ (у довільній формі надаються пояснення відомих фактів щодо обставин і
причин нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння),
вказівок посадових осіб підприємства (установи, організації) тощо)

_____ (дата подання пояснювальної записки) _____ (підпис) (ініціали та прізвище)

Додаток 8
до Порядку

ПРОТОКОЛ
опитування свідків та інших осіб, причетних до
нешчасного випадку (гострого професійного
захворювання (отруєння) / аварії),

що стався (сталося / сталася) _____ 20 ____ р.

о ____ год. ____ хв.

³ _____ (професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)
або

_____ (категорія і масштаб аварії)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові опитуваної особи,
професія, посада,
місце роботи та проживання,
контактні телефони)

На поставлені запитання щодо обставин і причин
нешчасного випадку, гострого професійного захворювання
(отруєння), аварії розповів (розповіла):

Запитання: _____

Відповідь: _____

Протокол прочитав (прочитала), з моїх слів записано вірно

_____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)
Опитування провів і протокол склав: _____

(посада особи, яка проводила опитування) (підпис) (ініціали та прізвище)

(дата опитування)

Додаток 9
до Порядку

КЛАСИФІКАТОР

**видів подій, причин, обладнання, устатковання, машин,
механізмів, транспортних засобів, що призвели до
настання нещасного випадку, гострого професійного
захворювання (отруєння), аварії**

Код	Назва
1	Вид події, що призвела до нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії:
01	пригоди (події) під час руху транспортних засобів усіх видів:
01.1	дорожньо-транспортна пригода на дорогах (шляхах) загального користування:
01.1.1	у тому числі найзд транспортних засобів на потерпілого
01.2	дорожньо-транспортна пригода на території підприємства:
01.2.1	у тому числі найзд транспортних засобів на потерпілого
01.3	авіаційна подія
01.4	морська та річкова подія
01.5	транспортна подія на залізничному транспорті
02	падіння потерпілого:
02.1	під час пересування
02.2	з висоти
02.3	в колодязь, ємність, яму тощо
03	падіння, обрушення, обвалення предметів, матеріалів, породи, ґрунту тощо:
03.1	обрушення, обвалення будівель, споруд та їх елементів
03.2	обвалення та обрушення породи, ґрунту тощо
03.3	падіння, зсув, перекидання транспортних засобів, мобільних засобів праці
03.4	падіння устатковання (обладнання) або їх конструктивних елементів
03.5	падіння предметів, матеріалів, дерев, гілок дерев, матеріалів, інструментів, пристройів тощо

Код	Назва
04	дія предметів та деталей, що рухаються, розлітаються, обертаються:
04.1	дія рухомих і таких, що обертаються, деталей обладнання, машин і механізмів
04.2	дія предметів, що розлітаються, чи робочих середовищ, що вивільняються в результаті вибуху або руйнування технологічного обладнання, устатковання тощо, які перебувають під тиском, у вакуумі
05	ураження електричним струмом:
05.1	у разі дотику до струмопровідних частин електроустановки, що перебувають під напругою, до ліній електропередачі та обрваних (оголених) проводів
05.2	у разі наближення на недопустиму відстань до струмопровідних частин електроустановки, що перебувають під напругою, до ліній електропередачі та обрваних (оголених) проводів
05.3	у разі дії блискавки
05.4	у разі дії електричної дуги
05.5	у разі дії напруги кроку
06	дія температур:
06.1	дія підвищених температур (крім пожежі)
06.2	дія низьких температур (обмороження)
07	дія шкідливих і токсичних речовин
08	дія іонізуючого випромінювання
09	показники важкості праці
10	показники напруженості праці
11	ушкодження внаслідок контакту з тваринами, комахами, іншими представниками фауни, а також флори
12	утоплення
13	асфіксія
14	навмисне вбивство або травма, заподіяна іншою особою
15	техногенна, екологічна аварія
16	дія стихійних природних явищ (виняткових погодних умов і стихійного лиха - ураган, буря, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, землетрус, просідання і зсув ґрунтутощо)

Код	Назва
17	пожежа
18	вибух
19	самогубство
20	зникнення працівника
21	газодинамічне явище
22	погіршення стану здоров'я
23	події суспільного життя (страйк, оголошена та неоголошена війна, терористичний акт, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, протиправні дії третіх осіб тощо)
24	інші види
2	Причини нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварій:
	Технічні
01	конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва
02	конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність транспортних засобів
03	некісне розроблення або відсутність проектної документації на будівництво, реконструкцію виробничих об'єктів, будівель, споруд, інженерних комунікацій, обладнання, устатковання тощо
04	некісне виконання будівельних робіт
05	недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки
06	незадовільний технічний стан, у тому числі:
06.1	виробничих об'єктів, будівель, споруд, інженерних комунікацій, території
06.2	засобів виробництва
06.3	транспортних засобів загального користування (автомобільні, водні, залізничні, повітряні)
06.4	мобільних засобів праці та технологічних транспортних засобів
07	незадовільний стан виробничого середовища (перевищення гранично допустимого рівня небезпечних та шкідливих виробничих факторів)
08	невідповідність засобів колективного та індивідуального захисту встановленим вимогам та їх недостатність

Код	Назва
09	невідповідність нехарчової продукції встановленим вимогам
10	інші технічні причини
	Організаційні
09	нездовільне функціонування, недосконалість або відсутність системи управління охороною праці
10	недодержання вимог законодавства про охорону праці під час виконання робіт підвищеної небезпеки та/або експлуатації (застосування) устатковання підвищеної небезпеки, на які видано відповідний дозвіл
11	порушення технологічного процесу
12	порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин, механізмів тощо
13	порушення вимог безпеки під час експлуатації транспорту загального користування (автомобільного, водного, залізничного, повітряного)
14	порушення вимог безпеки під час експлуатації мобільних засобів праці та технологічних транспортних засобів
15	недоліки під час навчання безпечному виконанню робіт, у тому числі:
15.1	відсутність або неякісне проведення інструктажу з охорони праці
15.2	допуск до роботи без навчання та перевірки знань з охорони праці
16	неякісне розроблення, недосконалість інструкцій з охорони праці або їх відсутність
17	відсутність у посадових інструкціях визначення функціональних обов'язків з питань охорони праці
18	порушення режиму праці та відпочинку
19	відсутність або неякісне проведення медичного обстеження (професійного відбору)
20	незабезпеченість засобами індивідуального захисту
21	невикористання засобів індивідуального захисту за їх наявності
22	виконання робіт з відключеними або несправними засобами колективного захисту, системами сигналізації, вентиляції, освітлення чи їх відсутність тощо
23	незастосування засобів колективного захисту (у разі їх наявності)
24	залучення до роботи працівників не за спеціальністю (професією)

Код	Назва
25	порушення трудової і виробничої дисципліни, у тому числі:
25.1	невиконання посадових обов'язків
25.2	невиконання вимог інструкцій з охорони праці
26	інші організаційні причини
	Психофізіологічні
27	алкогольне, наркотичне, токсикологічне отруєння
28	алкогольне, наркотичне, токсикологічне сп'яніння
29	травмування (смерть) внаслідок протиправних дій інших осіб
30	низька нервово-психічна стійкість
31	незадовільні фізичні дані або стан здоров'я
32	незадовільний психологічний клімат у колективі
33	помилкові дії внаслідок втоми працівника через надмірну важкість і напруженість роботи
34	монотонність праці
35	невідповідність психофізіологічних чи антропометричних даних працівника використовуваній техніці чи виконуваній роботі
36	особиста необережність потерпілого (у разі відсутності технічних і організаційних причин, впливу шкідливих або небезпечних виробничих факторів, порушень вимог законодавчих і нормативно-правових актів та інструкцій тощо)
37	інші психофізіологічні причини
	Техногенні, природні, екологічні та соціальні
38	викид небезпечних хімічних, радіоактивних, біологічних речовин
39	контакт з представниками тваринного та рослинного світу
40	стихійне лихо (метеорологічні, топологічні та тектонічні катастрофи - землетрус, зсув, селі, снігові лавини, повінь, ураган, просідання і зсув ґрунту тощо)
41	гідрометеорологічні явища (мороз, ожеледіль, ожеледиця, заметіль, шквальний вітер, град, спека, туман, злива, близнака тощо)
42	соціальний конфлікт (ストрайк, оголошена та неоголошена війна, терористичний акт, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, громадська демонстрація, протиправні дії третіх осіб тощо)

Код	Назва
43	інші причини
3	Обладнання, устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких привела до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії:
311	устаткування енергетичне
313	устаткування для чорної та кольорової металургії
314	устаткування гірнича-шахтне
315	устаткування підйомально-транспортне (крани)
316	устаткування підйомально-транспортне (конвеєри)
317	устаткування підйомально-транспортне (крім кранів і конвеєрів)
318	устаткування і рухомий склад залізниць
331	машини електричні малої потужності
332	електродвигуни змінного струму потужністю від 0,25 кВт і більше
334	електродвигуни вибухозахищенні, врубо-комбайнові і електробури
336	машини електричні постійного струму
337	генератори змінного струму, перетворювачі, підсилювачі електромашинні, електростанцій та електроагрегати живлення
338	машини електричні великі, агрегати електромашинні, турбо- і гідрогенератори
341	трансформатори і трансформаторне устаткування, апаратура високовольтна, силова перетворювальна техніка, пристрої силових напівпровідникових, детектори ядерного і нейтронного випромінювання, електрохімічні перетворювачі інформації
342	апарати електричні напругою до 1000 В
343	комплектне обладнання напругою до 1000 В
344	устаткування спеціальне технологічне, шинопроводи низької напруги
345	електротранспорт (крім засобів міського транспорту і мотор-вагонних поїздів), електроустатковання для електротранспорту і підйомально-транспортних машин
346	устатковання світлотехнічне і вироби електроустановлювальні, лампи електричні, вироби культурно- побутового призначення і широкого вжитку
348	джерела струму хімічні, фізичні, генератори електрохімічні та термоелектричні

Код	Назва
361	устатковання хімічне і запасні частини до нього
362	устаткування для переробки полімерних матеріалів і запасні частини до нього
363	насоси (відцентрові, парові та привідні поршневі)
364	устаткування кисневе, кріогенне, компресорне, холодильне, для газополуменевого оброблення металів, насоси, агрегати вакуумні і високовакуумні, комплектні технологічні лінії, установки та агрегати
365	устатковання целюлозно-паперове
366	устатковання нафтопромислове, бурове, геологорозвідувальне і запасні частини до нього
367	устатковання технологічне і апаратура для нанесення лакофарбового покриття на вироби машинобудування
368	устатковання нафтогазопереробне
381	верстати металорізальні
382	машини ковальсько-пресові (без машин з ручним і ножним приводами)
383	устатковання деревообробне
384	устатковання технологічне для ливарного виробництва
385	устатковання для гальванопокриття виробів машинобудування
386	устаткування для зварювання тертям, холодного зварювання і допоміжне зварювальне обладнання
451	автомобілі
452	автомобілі спеціалізовані, автопоїзди, автомобілі-тягачі, кузови і фургони, причепи, тролейбуси, автонавантажувачі, мотоцикли, велосипеди
472	трактори
473	машини сільськогосподарські
474	машини для тваринництва, птахівництва і кормовиробництва
481	машини для землерийних і меліоративних робіт
482	машини дорожні, устаткування для приготування будівельних сумішей
483	устаткування і машини будівельні
484	устаткування для промисловості будівельних матеріалів

Код	Назва
485	устаткування технологічне для лісозаготовельної і торф'яної промисловості, машинобудування комунальне
486	устаткування для кондиціювання повітря і вентиляції
493	устаткування і прилади для опалення і гарячого водопостачання
511	устатковання технологічне і запасні частини до нього для легкої промисловості
512	устатковання технологічне і запасні частини до нього для вироблення хімічного волокна
513	устатковання технологічне і запасні частини до нього для харчової, м'ясної, молочної та рибної промисловості
514	устатковання технологічне і запасні частини до нього для борошномельних, комбікормових підприємств та зерносховищ
515	устатковання технологічне і запасні частини до нього для торгівлі, громадського харчування та блоків харчування, устатковання холодильне і запасні частини до нього, вироби культурно-побутового призначення та господарського вжитку
516	устатковання поліграфічне і запасні частини до нього
517	устатковання технологічне і запасні частини до нього для скляно-сигалової промисловості, кабельної промисловості, для розвантаження, розфасування та упакування мінеральних добрив і отрутохімікатів
525	устатковання та оснащення спеціальне для ремонту та експлуатації тракторів і сільськогосподарських машин, транспортування та складської переробки вантажів, пуску і налагоджування, технічного обслуговування та ремонту машин і устаткування тваринницьких та птахівницьких ферм, а також конструкції, устаткування та оснащення споруд захищеного ґрунту
945	устатковання медичне
947	устатковання технологічне для медичної промисловості і запасні частини до нього
968	устатковання, інвентар та приладдя для театрально-видовищних підприємств і закладів культури
969	інше

Додаток 10
до Порядку

ПЕРЕЛІК

обставин, за яких настає страховий випадок державного соціального страхування від нещасного випадку (професійного захворювання (отруєння)/аварії) на виробництві

1. Виконання трудових (посадових) обов'язків за режимом роботи підприємства, у тому числі у відрядженні (за режимом роботи підприємства (установи, організації), на яке він був відряджений), крім випадків вчинення потерпілим кримінального правопорушення, що встановлено обвинувальним вироком суду або постановою (ухвалою) про закриття кримінального провадження за нереабілітуючими обставинами.
2. Перебування потерпілого на робочому місці, на території підприємства (установи, організації) або в іншому місці під час виконання трудових (посадових) обов'язків чи завдань роботодавця з моменту прибуття на підприємство (в установу, організацію) до відсутності з нього, що фіксується відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації), в тому числі у робочий та надурочний час.
3. Підготовка до роботи та приведення в порядок після закінчення роботи знарядь виробництва, засобів захисту, одягу, а також здійснення заходів щодо особистої гігієни, пересування працівника з цією метою по території підприємства (установи, організації) перед початком роботи і після її закінчення.
4. Виконання завдань за письмовим розпорядженням роботодавця в неробочий час, під час відпустки, у вихідні, святкові та неробочі дні.
5. Виконання потерпілим дій в інтересах підприємства (установи, організації), на (в) якому він працює, що не належать до його трудових (посадових) обов'язків.

6. Раптова смерть внаслідок гострої серцево-судинної недостатності, ішемічного інсульту, серцево-судинної недостатності або порушення мозкового кровообігу під час перебування на підземних роботах (видобування корисних копалин, будівництво (реконструкція, капітальний ремонт), технічне переоснащення шахт, рудників, кopalень, метрополітенів, підземних каналів, тунелів та інших підземних споруд, проведення геологорозвідувальних робіт під землею) або після підйому на поверхню з даною ознакою, що підтверджено медичним висновком.

7. Раптове погіршення стану здоров'я потерпілого, одержання травм або його смерть під час виконання трудових (посадових) обов'язків внаслідок впливу небезпечних чи шкідливих виробничих факторів та/або факторів важкості чи напруженості трудового процесу, що підтверджено медичним висновком, або якщо потерпілий не пройшов обов'язкового медичного огляду відповідно до законодавства, а роботи, що виконувалися, протипоказані потерпілому відповідно до медичного висновку.

8. Проїзд на роботу чи з роботи на транспортному засобі, що належить підприємству (установі, організації), або іншому транспортному засобі, наданому роботодавцем відповідно до укладеного договору з іншим підприємством (установою, організацією).

9. Проїзд згідно з установленим завданням і маршрутом до місця чи з місця відрядження на транспортному засобі (громадському, власному чи службовому тощо, у тому числі наданому іншим підприємством (установою, організацією) на підставі письмової угоди з роботодавцем про надання послуг з перевезення), що підтверджується документально і відшкодовується роботодавцем.

10. Використання власного транспортного засобу в інтересах підприємства (установи, організації) з дозволу або за письмовим дорученням роботодавця (безпосереднього керівника робіт).

11. Перебування потерпілого у транспортному засобі або на його стоянці, на території вахтового селища, у тому числі під час змінного відпочинку, якщо настання нещасного випадку пов'язане з виконанням потерпілим трудових (посадових) обов'язків або з впливом на нього небезпечних чи шкідливих виробничих факторів чи середовища.

12. Прямування до об'єкта (між об'єктами) обслуговування за затвердженим маршрутом або до будь-якого об'єкта за дорученням роботодавця.

13. Перебування на території підприємства (установи, організації) або в іншому визначеному роботодавцем місці у зв'язку з проведенням виробничої наради, одержанням заробітної плати, проходженням обов'язкового медичного огляду, навчання тощо або проведенням з дозволу чи за ініціативою роботодавця професійних та кваліфікаційних конкурсів, спортивних заходів, передбачених колективним договором, за наявності відповідного рішення (наказу, розпорядження тощо) роботодавця.

14. Надання підприємством (установою, організацією) благодійної допомоги іншим підприємствам, установам, організаціям за наявності відповідного рішення (наказу, розпорядження тощо) роботодавця.

15. Однократний вплив на працівника шкідливих чи небезпечних виробничих факторів, внаслідок яких у нього виникло гостре професійне захворювання (отруєння) за наявності висновку закладу охорони здоров'я.

16. Вплив небезпечних, шкідливих або інших виробничих факторів під час технологічної перерви або перерви для відпочинку чи харчування на території підприємства (установи, організації) згідно з правилами внутрішнього трудового розпорядку, що підтверджено висновком закладу охорони здоров'я або експертної комісії.

17. Заподіяння потерпілому тілесних ушкоджень іншою особою або його вбивство під час виконання чи у зв'язку з

виконанням трудових (посадових) обов'язків або дій в інтересах підприємства (установи, організації) незалежно від початку досудового розслідування, крім випадків з'ясування з іншою особою особистих стосунків невиробничого характеру, що встановлено комісією з розслідування та/або підтверджено висновком компетентних органів.

18. Погіршення стану здоров'я внаслідок отруєння алкоголем, наркотичними засобами, токсичними чи отруйними речовинами, а також їх дії (асфіксія, інсульт, зупинка серця тощо), що підтверджено медичним висновком, якщо це пов'язано із застосуванням таких речовин у виробничому процесі чи порушенням вимог щодо їх зберігання і транспортування.

19. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій на виробничих об'єктах і транспортних засобах, що використовуються підприємством (установою, організацією).

20. Скоєння самогубства працівником плавскладу на суднах морського, річкового та рибопромислового флоту в разі перевищення обумовленого колективним договором строку перебування у рейсі або його смерті під час перебування у рейсі внаслідок впливу психофізіологічних, небезпечних чи шкідливих виробничих факторів.

21. Оголошення працівника померлим внаслідок зникнення під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків (відповідно до ухваленого рішення суду).

22. Одержання травм під час використання транспортних засобів, устатковання, інструментів, матеріалів тощо, які належать та використовуються підприємством (установою, організацією), у разі їх несправності, що підтверджено відповідними висновками.

23. Одержання травм або смерть потерпілого під час виконання трудових (посадових) обов'язків, у разі перебування його у стані алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння, підтверженого відповідним

медичним висновком, за наявності технічних або організаційних причин настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) або якщо потерпілий не був відсторонений від виконання робіт відповідно до вимог правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації) або колективного договору.

24. Виконання фізичною особою - підприємцем виду робіт, зазначеного в документах обов'язкової звітності, за обставин, перелічених у пунктах 1-23 цього переліку.

25. Виконання робіт особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства за обставин, перелічених у пунктах 1-23 цього переліку.

26. Виконання робіт особою, яка фактично допущена до роботи без оформлення трудового договору (контракту), у разі підтвердження факту перебування потерпілого у трудових відносинах з роботодавцем, за обставин, перелічених у пунктах 1-23 цього переліку.

27. Вплив на працівника шкідливих чи небезпечних виробничих факторів, внаслідок яких у нього виникло хронічне професійне захворювання.

Примітка. Перелік обставин, за яких настає страховий випадок державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, поширюється на осіб, які підлягають страхуванню (добровільному страхуванню) від нещасного випадку відповідно до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”.

Додаток 11
до Порядку
Форма Н-1

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посада керівника юридичної особи,
яка утворила комісію з розслідування
(спеціального розслідування) нещасного випадку, гострого
професійного захворювання (отруєння), аварії)
(підпис) _____ (ініціали та прізвище)
_____ 20 ____ р.

АКТ
розслідування (спеціального розслідування) нещасного
випадку, гострого професійного захворювання
(отруєння), аварії, що стався (сталося/сталася)

20 ____ р. о ____ год. ____ хв.
на (в) _____
(найменування підприємства (установи, організації) та код згідно з ЄДРПОУ,
найменування уповноваженого органу підприємства та його код згідно з ЄДРПОУ)

(дата складення акта) _____ (місце складення акта)
Комісія, утворена наказом _____
(найменування юридичної особи, яка утворила комісію)
від ____ 20 ____ р. № ____ , у складі:
ГОЛОВИ _____ (прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи)
членів комісії _____ (прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи)

за участю

(прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи

або ступінь родинного зв'язку з потерпілим)

провела розслідування (спеціальне розслідування) нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії, що стався (сталося/сталася)

(місце настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії, найменування підприємства)

Кількість потерпілих - ____ осіб, з них ____ - із смертельним наслідком.

Строк роботи комісії продовжено згідно з наказом (наказами)

від _____ 20____ р. № ____ у зв'язку з

(зазначаються підстави для продовження строку проведення розслідування)

1. Відомості про потерпілого (потерпілих):

прізвище, ім'я та по батькові

число, місяць, рік народження

стать

місце проживання та реєстрації

ідентифікаційний код

(серія та/або номер паспорта)

професія (посада)

загальний стаж роботи _____

стаж роботи на підприємстві
(в установі, організації) _____

стаж роботи за професією
(посадою) _____

Дата проходження:

навчання за професією чи роботою,
під час виконання якої стався
нешчасний випадок, гостре
професійне захворювання
(отруєння), аварія

(число, місяць, рік)

перевірки знань з охорони праці

(число, місяць, рік)

Додаток 12
до Порядку

ПЕРЕЛІК

шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища та трудового процесу, що зазначаються під час складання санітарно-гігієнічної характеристики умов праці

Шкідливі та небезпечні виробничі фактори

1. Хімічні та біологічні фактори:

- повний перелік хімічних, біологічних факторів, кількісні показники забруднення повітря робочої зони з урахуванням сировини, проміжних, кінцевих продуктів та готової продукції, які використовуються у виробництві, та за необхідності можливі продукти їх перетворення - окислення, деструкції, гідролізу тощо;

- у разі наявності складних, високомолекулярних сполук та летких продуктів - повний перелік компонентів розчину, сплаву, клею, полімеру тощо з назвою хімічних речовин, які виділяються у повітря робочої зони в умовах технологічного процесу та під час термодеструкції;

- характер дії - загальнотоксичний, подразнювальний, сенсибілізуючий, алергенний, канцерогенний, гостроспрямований; шляхи проникнення в організм працівника (через дихальні шляхи, систему травлення, шкіру, слизові оболонки);

- відповідність концентрації хімічної речовини діючим гранично допустимим концентраціям, орієнтовно безпечним рівням впливу, характеристика їх перевищень;

- наявність біологічних факторів (бактерії, віруси, грибки тощо), продуктів мікробіологічного синтезу, штамів продуцентів мікроорганізмів, білкових продуктів тощо в повітрі робочої зони;

- кількісна характеристика рівня забруднення шкірних покривів речовинами, що мають гранично допустимі рівні.

2. Пил:

- характеристика та склад пилу (природний чи штучний,

мінеральний чи органічний, однорідний чи змішаний, волокнистий тощо);

- характер дії: алергенний, канцерогенний, фіброгенний (згідно з діючими нормативними документами);

- для аерозолів переважно фіброгененої дії - вміст вільного діоксиду кремнію (SiO_2) у пилу, дисперсний склад пилу, аерозоль конденсації або дезінтеграції;

- фактичні концентрації і відповідність їх діючим гранично допустимим концентраціям, характеристика перевищень.

3. Шум, ультразвук, інфразвук:

- шум - широкосмуговий, вузькосмуговий або тональний, постійний, непостійний - мінливий, переривчастий, імпульсний;

- ультразвук - повітряний, контактний, низькочастотний, високочастотний;

- інфразвук - постійний, непостійний;

- тривалість дії за зміну;

- технологічне обладнання, машини, механізми, інструменти, що генерують шум, інфразвук, ультразвук (тип, марка);

- наявність факторів, що посилюють розвиток патологічного процесу (наприклад, для шуму - напруженість праці) та фактичні еквівалентні рівні і їх відповідність діючим санітарним нормам.

4. Вібрація:

- локальна - постійна, непостійна (імпульсна);

- загальна - постійна, непостійна: транспортна, транспортно-технологічна, технологічна; тривалість дії за зміну;

- технологічне обладнання, машини, механізми, інструменти, що генерують вібрацію загальну, локальну (тип, марка);

- наявність факторів, що посилюють розвиток патологічного процесу: для локальної вібрації - охолодження, змочування кінцівок (температура води, розчину, час охолодження), для загальної вібрації - мікроклімат, що нагріває, підвищена відносна вологість, підвищена швидкість руху повітря;

- еквівалентні рівні вібрації (віброшвидкість, віброприскорення) та фактичні еквівалентні коректовані рівні вібрації, відповідність їх діючим санітарним нормам.

5. Неіонізуюче випромінювання:

- магнітне поле промислової частоти, 50 Гц;
- електричне поле промислової частоти, 50 Гц;
- магнітне та електричне поля радіочастот діапазонів (НЧ, СЧ, ВЧ, ДВЧ, УВЧ, НІЧ, НЗВЧ);

- напруженість електростатичного поля;
- лазерне випромінювання;
- ультрафіолетове випромінювання;

характер технологічного процесу; тривалість дії на працівника за зміну; інші несприятливі фактори виробничого середовища);

- напруженість електричного та магнітного полів з урахуванням засобів захисту;

- для лазерного випромінювання - довжина хвилі, характер випромінювання (безперервний, перервний, моноімпульсний, імпульсноперіодичний); значення енергетичних експозицій на рогівку та шкіру; дія (пряма, дзеркально відображене або дифузно відображене випромінювання);

- фактичні рівні та відповідність діючим санітарним нормам.

6. Мікроклімат:

- температура, відносна вологість, швидкість руху повітря, наявність інфрачервоного (теплового) випромінювання;

- постійна чи непостійна дія джерела теплового випромінювання;

- місце проведення робіт (у приміщеннях чи на відкритій території), джерела нагрівального та охолоджувального мікроклімату;

- під час виконання робіт на відкритих територіях - середньомісячні та максимальні показники мікроклімату в холодну і теплу пори року (у разі можливості);

- фактичні рівні та відповідність діючим санітарним

нормам показників мікроклімату.

7. Фактори трудового процесу:

- робоча поза (вільна, фіксована, вимушена);
- тривалість перебування у фіксованій та вимушенній позі (у відсотках за зміну);
 - нахили корпуса - вимушени;
 - кут нахилу корпуса (градуси);
 - кількість нахилів більше ніж на 30° (за операцію, за зміну);
 - маса вантажу, що переміщується одноразово, постійно вручну (кілограмів);
 - переміщення вантажу (з підлоги, з робочої поверхні);
 - відстань переміщення вантажу;
 - частота підйому вантажу за операцію, за зміну;
 - сумарна маса вантажу, що переміщується протягом кожної години зміни (кілограмів);
 - кількість стереотипних рухів під час локального та регіонального навантажень за зміну;
 - статичне навантаження за зміну під час утримання вантажу, докладання зусиль.

8. Освітленість:

- характеристики факторів зорової напруги;
- робота з оптичними приладами чи без них;
- найменший об'єкт розрізнення, міліметрів;
- контраст об'єкта розрізнення;
- характеристика фону;
- показники освітленості (крім відбитого блиску) відповідно до нормативів (наявність чи відсутність відбитого блиску).

9. Іонізуюче випромінювання:

- характер випромінювання - природне, штучне;
- джерело штучного випромінювання;
- якісна та кількісна характеристики;
- строк дії випромінювання;
- відповідність випромінювання санітарним нормам.

Інформація, необхідна для складення санітарно-гігієнічної характеристики умов праці

10. Назва закладу охорони здоров'я, який проводить попередні та періодичні медичні огляди працівників певних категорій, його підпорядкованість.
11. Наявність диспансерного нагляду за працівником у закладі охорони здоров'я.
12. Спеціальні лікувально-профілактичні заходи, які були необхідні та проводилися щодо працівника за його професією.
13. Проходження попередніх (при прийманні або переведенні на іншу роботу) та періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівника, на якого складається санітарно-гігієнічна характеристика. Їх періодичність, результати в динаміці за останні п'ять років.
14. Наявність на підприємстві, у цеху, на дільниці зареєстрованих гострих та/або хронічних професійних захворювань (отруєнь) за останні п'ять років.
15. Хронічні професійні захворювання (отруєння), що були зареєстровані за останні п'ять років за нозологічними формами на підприємстві, у цеху, на дільниці, де працює (працював) працівник, у якого виявлено підозру на хронічне професійне захворювання (отруєння).
16. Наявність на підприємстві необхідних санітарно-побутових приміщень.
17. Відповідність санітарно-побутових приміщень вимогам чинних нормативних документів, їх використання.
18. Наявність на підприємстві засобів колективного та індивідуального захисту, їх використання працівником.
19. Висновок про умови праці працівника згідно з гігієнічною класифікацією праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.

Примітки. 1. Відомості щодо шкідливих та небезпечних виробничих факторів надаються за кожним виробничим фактором, зокрема його кількісна характеристика з посиланням на заклад (установу, підприємство), що проводив вимірювання (дослідження), та дату його проведення.

Додаток 13
до Порядку

Начальнику Головного управління
(Управління) Держпраці в області
ЗАПИТ

**на складення санітарно-гігієнічної характеристики умов
праці працівника при підозрі у нього хронічного
професійного захворювання (отруєння)**

Прошу скласти санітарно-гігієнічну характеристику умов
праці на

що працює (працював) (прізвище, ім'я, по батькові)

на

(повне найменування підприємства (установи, організації))

У працівника _____ встановлено
(прізвище, ім'я, по батькові)

діагноз

(перелічуються діагнози всіх захворювань загального профілю відповідно
до Міжнародної статистичної класифікації хвороб та проблем, пов'язаних із
здоров'ям, встановлені хворому на день складення запиту)

та є підозра на захворювання _____

(перелічити всі захворювання)

що можуть бути пов'язані з його роботою за професією,
спеціальністю в умовах впливу шкідливих факторів

(перелічуються всі професії та спеціальності, пов'язані з умовами впливу
шкідливих факторів, згідно із записами у трудовій книжці)

Головний лікар _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Додаток 14
до Порядку

ЗАТВЕРДЖЕНО
Начальник Головного управління
(Управління) Держпраці (області)

(підпис, ініціали, прізвище)
_____ 20 ____ р.

**ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
про умови праці працівника при підозрі в нього
хронічного професійного захворювання (отруєння)**

1. Прізвище, ім'я та по батькові _____

2. Рік народження _____

3. Найменування підприємства (установи, організації),
відомче підпорядкування, форма власності, де працював

4. Найменування цеху, дільниці, де працював _____

5. Професія, посада за трудовою книжкою _____

6. Стаж роботи: загальний _____

в даному цеху (дільниці) _____

за даною професією _____

7. Професійний маршрут та трудова діяльність (перелік
підприємств (установ, організації), де працював працівник
та професій, складений на підставі завіроної копії трудової
книжки (повністю):

8. Характеристика факторів виробничого середовища і
трудового процесу надається окремо щодо кожної професії
згідно з вимогами додатка 12 до Порядку розслідування та
обліку нещасних випадків, професійних захворювань та

аварій на виробництві на підставі посилань на архіvnі дані підприємства (установи, організації), територіального органу Держпраці, наукових установ, характеристики виробничих факторів на аналогічних виробництвах _____

9. Кількісна характеристика кожного фактора виробничого середовища і трудового процесу за період роботи (за наявності) _____

10. Медико-санітарне, санітарно- побутове забезпечення, застосування засобів колективного та індивідуального захисту працівника (заповнюється за наявності даних) _____

11. Професійна захворюваність та захворюваність з тимчасовою втратою працевздатності на підприємстві (в установі, організації), у цеху, серед працівників даної професії (заповнюється за наявності даних) _____

12. Висновок про умови праці працівника _____

Лікар з гігієни праці _____

(підпис) _____ (ініціали, прізвище)

_____ 20 ____ року

Додаток 15
до Порядку
Керівників підприємства
(установи, організації)

(ініціали, прізвище)

ПРИПИС

на надання роботодавцем документів, що необхідні для складення санітарно-гігієнічної характеристики умов праці (інформаційної довідки) на працівника при підозрі в нього хронічного професійного захворювання (отруєння) відповідно до Закону України "Про охорону праці" (статті 13, 17, 22, 26), постанови Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 96 "Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці"

Вам необхідно подати у строк до _____ таку інформацію (документи) про умови праці працівника

(прізвище, ім'я, по батькові,

рік народження, професія)

перелік робіт, що виконує (виконував) працівник згідно з посадовими інструкціями, функціональними обов'язками, трудовою книжкою за кожною професією окремо (за державним класифікатором), копію трудової книжки;

перелік і характеристику факторів виробничого середовища та трудового процесу згідно із зазначеними документами*:

- виробничий шум (джерело, параметри, тривалість дії за зміну);
- виробнича вібрація (джерело, параметри, тривалість дії за зміну);
- запиленість повітря робочої зони (концентрація, тривалість дії, характеристика пилу);

- наявність шкідливих хімічних речовин у повітрі робочої зони (максимально разова та середньозмінна, під час нормування згідно з діючими санітарними нормами, концентрація, тривалість роботи з хімічними речовинами тощо);

- показники неіонізуючого випромінювання (параметри, строк дії за зміну);

- наявність та параметри іонізуючого випромінювання;

- показники мікроклімату;

- показники важкості та напруженості трудового процесу; перелік машин та обладнання, на яких працював працівник, характеристику технологічного процесу (механізований, ручний тощо), ступінь механізації та автоматизації виробничих процесів, у яких брав участь працівник;

хронометраж робочого часу, відповідність його вимогам технологічного процесу;

копії протоколів та карт умов праці за результатами вимірювань (досліджень), складених санітарними лабораторіями підприємств, установ, організацій, закладів, що атестовані територіальними органами Держпраці та МОЗ в порядку, визначеному Мінсоцполітики (зазначити найменування лабораторії);

дані попереднього під час прийняття на роботу та періодичних медичних оглядів у динаміці за останні п'ять років роботи працівника на підприємстві (в установі, організації), у цеху, на дільниці;

довідку про професійну захворюваність на підприємстві (в установі, організації), у цеху, на дільниці, де працює (працював) робітник;

забезпеченість санітарно- побутовими приміщеннями, спецодягом, спецвзуттям, засобами індивідуального і колективного захисту, їх використання працівником;

довідку про залучення працівника до виконання робіт, не пов'язаних з його професією, які зазначені в трудовій книжці.

Подана інформація повинна мати документальне підтвердження.

Відповіальність за повноту, своєчасність і достовірність поданої інформації несе роботодавець (керівник підприємства) згідно із законодавством.

* Результати лабораторних та інструментальних вимірювань (досліджень) подаються у вигляді таблиць відповідно до санітарно-гігієнічної характеристики умов праці.

Лікар з гігієни праці

_____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Додаток 16
до Порядку
ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник Головного управління
(Управління) Держпраці (області)

(підпис, ініціали, прізвище)
_____ 20 ____ р.

САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УМОВ ПРАЦІ

1. Прізвище, ім'я та по батькові _____
2. Рік народження _____
3. Найменування підприємства, організації, установи, закладу, їх відомче підпорядкування, форма власності, де працює (працював) працівник _____
4. Найменування цеху, дільниці, де працює (працював) працівник _____
5. Професія, посада згідно із записами у трудовій книжці _____
6. Назва професії згідно з Національним класифікатором України (ДК-003:2010) _____
 7. Стаж роботи: загальний _____
у даному цеху (на дільниці) _____
у даній професії _____
робота за різними професіями (стаж за кожною) _____
8. Повне найменування закладу охорони здоров'я, який направив запит на складення санітарно-гігієнічної характеристики _____
9. Попередній діагноз (діагнози), що встановлено в працівника _____
10. Дата складення акта обстеження об'єкта _____
11. Професійний маршрут та трудова діяльність включає відомості, що надав власник на офіційний запит головного

державного інспектора з питань праці адміністративної території, за місцезнаходженням підприємства, а саме:

1) перелік підприємств (установ, організацій), на яких працював працівник, та перелік професій, посад (на підставі завіреної копії трудової книжки);

2) перелік шкідливих факторів, що мали місце під час виконання працівником технологічного процесу;

3) дату проведення та результати атестації робочого місця працівника за умовами праці (в разі проведення);

4) характеристику технологічного процесу, що виконує (виконував) працівник;

5) перелік машин, обладнання тощо, на яких працював працівник (у разі необхідності);

6) ступінь механізації та автоматизації виробничих технологічних процесів, питому вагу (відсотків) ручної та механізованої праці;

7) хронометраж робочого часу, відповідність його вимогам технологічного процесу.

12. Фактори виробничого середовища та трудового процесу (викладаються відповідно до розділу 2 інструкції "Вимоги до характеристики факторів виробничого середовища та трудового процесу"). Результати лабораторних та інструментальних вимірювань (досліджень) у разі їх наявності подаються у вигляді таблиць:

1) визначення шкідливого фактора:

Джерела, що створюють шкідливі виробничі фактори	Назва основного фактора	Фактичне значення	Нормативне значення	Назва супутніх факторів	Фактичне значення	Нормативне значення
--	-------------------------	-------------------	---------------------	-------------------------	-------------------	---------------------

Примітка. Основним шкідливим виробничим фактором для конкретного працівника є той, що призвів до погіршення стану його здоров'я (речовини алергенні, гостроспрямованого механізму дії, канцерогенні, фіброгенні тощо);

2) хронометраж дії шкідливого виробничого фактора (факторів) на працівника за зміну. При неоднаковій роботі, що виконується у різні зміни, визначити строк їх дії - місяць, квартал, рік:

Назва шкідливого (шкідливих) фактора (факторів)	Строк дії			
	за зміну	за місяць	за квартал	за рік

3) шкідливі речовини:

Назва шкідливих речовин за діючими нормативними документами	Фактичне значення	Нормативне значення	Особливості дії на організм	Строк дії за зміну
---	-------------------	---------------------	-----------------------------	--------------------

4) біологічні речовини (фактори):

Назва речовини	Фактичне значення	Нормативне значення
----------------	-------------------	---------------------

5) аерозоль фіброгенної дії:

Назва аерозолю пилу за нормативним документом	Фактичне значення	Нормативне значення	Особливості дії на організм	Строк дії за зміну
---	-------------------	---------------------	-----------------------------	--------------------

6) показники мікроклімату:

Температура повітря		Відносна вологість повітря		Швидкість руху повітря		Інтенсивність теплового (інфрачервоного випромінювання)	
фактична	нормативна	фактична	нормативна	фактична	нормативна	фактична	нормативна

Примітка. Обов'язково зазначається категорія робіт, необхідна для оцінки показників мікроклімату;

7) шум (види): за характером спектра, за часовими характеристиками:

Фактичні рівні звукового тиску, еквівалентні рівні шуму, дБ	Нормативні значення
---	---------------------

8) інфразвук (види): за часовими характеристиками:

Фактичні рівні звукового тиску, дБ Лін	Нормативні значення
--	---------------------

9) ультразвук (шляхи передачі):

коливання повітряного середовища _____
контактним шляхом _____

Фактичне значення звукового тиску, дБ, пікового значення віброшвидкості, дБ	Нормативне значення
---	---------------------

10) вібрація (параметри: віброшвидкість або віброприскорення) за характером спектра:

за часовими характеристиками _____

за способом передачі _____

Вібрація загальна:

За джерелом виникнення	За напрямками дії, вісь	Фактичне значення еквівалентного коригованого рівня параметра, дБ	Нормативне значення параметра, дБ
Транспортна	Z ₃ , X ₃ , Y ₃		
Транспортно-технологічна	Z ₃ , X ₃ , Y ₃		
Технологічна	Z ₃ , X ₃ , Y ₃		

Вібрація локальна:

За джерелом виникнення	За напрямками дії, вісь	Фактичне значення еквівалентного коригованого рівня параметра, дБ	Нормативне значення параметра, дБ
Від ручного механізованого інструменту	Z _л , X _л , Y _л		
Від ручного немеханізованого інструменту	Z _л , X _л , Y _л		
Від органів управління машинами, устаткованням	Z _л , X _л , Y _л		

Вібрація імпульсна:

Фактичне значення пікового рівня віброприскорення, дБ	Нормативне значення віброприскорення, дБ	Фактичне значення кількості імпульсів для пікового значення віброприскорення за зміну/годину	Нормативне значення

Наявність виробничих факторів, що можуть посилювати розвиток хронічного професійного захворювання (отруєння):

Локальна вібрація			Загальна вібрація					
Охолодження	Час охолодження в зміну, відсотків	Температура при охолодженні	Мікроклімат у приміщенні					
			температура повітря			відносна вологість повітря		
			Фактична	Нормативна	час дії, відсотків робочого часу	Фактична	Нормативна	час дії, відсотків робочого часу

1) неіонізуюче випромінювання:

Промислова частота 50 Гц		Радіочастота*				Час дії протягом зміни, відсотків робочого часу	Напруженність електростатичного поля	Лазерне випромінювання	Ультрафіолетове випромінювання					
Магнітне поле	Електричне поле	Магнітне поле	Електричне поле	Фактичне	Допустиме									
Фактичне	Допустиме	Фактичне	Допустиме	Фактичне	Допустиме	Фактичне	Допустиме	Фактичне	Допустиме					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

* Зазначити діапазон робочої частоти;

- 12) показники важкості праці;
- 13) показники напруженості праці;
- 14) освітленість виробничих приміщень;
- 15) іонізуюче випромінювання (джерела іонізуючого випромінювання):

Тип і назва	Кількість	Радіаційно-гігієнічні характеристики (види та енергії іонізуючого випромінювання, максимальна потужність поглиненої дози в повітрі)	Умови обмеженого звільнення
Індустріальні джерела: відкриті закриті пристрої, що генерують іонізуюче випромінювання			(заповнюється, якщо застосовано)
Техногенно підсилені джерела природного походження			

- 16) категорія персоналу;
- 17) доза, одержана працюючим:

Вид опромінення	Доза, мЗв рік ⁻¹	Максимальна зафікована річна ефективна доза****
Зовнішнє*		
Внутрішнє**		
Сумарно***		

* Зовнішнє опромінення:
радіаційна обстановка на робочому місці;
контрольні рівні, що регламентують зовнішнє опромінення на робочому місці.

18) за наявності у виробничому середовищі техногенно підсилених джерел природного походження:

- оцінити радіаційну обстановку на робочому місці;
- оцінити дозу, одержану працівниками.

У разі коли доза опромінення працівників від техногенно підсилених природних джерел на виробництвах, визначених пунктом 17 Основних санітарних правил забезпечення радіаційної безпеки України, затверджених наказом МОЗ від 2 лютого 2005 р. № 54, зареєстрованим в Мін'юсті 20 травня 2005 р. за № 552/10832, може перевищити 5 мЗв на рік, адміністрація підприємства повинна вжити всіх необхідних заходів для зниження виробничого опромінення. За неможливості зниження цих доз до рівня, нижчого за 5 мЗв на рік, допускається переведення такого виду робіт до категорії "практична діяльність з індустріальними джерелами іонізуючого випромінювання", а самі працівники можуть бути віднесені до категорії "персонал".

За результатами аналізу факторів виробничого середовища і трудового процесу складається висновок про умови праці працівника відповідно до гігієнічної класифікації праці.

13. Медико-санітарне забезпечення:

1) медичне забезпечення:

До сторінки 123.

** Внутрішнє опромінення:

радіаційна характеристика на робочому місці (склад радіоактивних аерозолів, надходження радіонуклідів до організму);

контрольні рівні, що регламентують внутрішнє опромінення.

*** У разі перевищення DLE наводяться значення індивідуальних річних доз, отриманих працівниками за останні чотири роки (незалежно від місця роботи).

**** У разі перевищення надається копія дозволу на підвищення планового опромінення чи протокол розслідування радіаційно-гігієнічного порушення;

Найменування установи, що здійснює медичне забезпечення	Дата проходження медоглядів за останні п'ять років	
	попередні/результат	періодичні/результат

- 2) санітарно- побутове забезпечення;
 3) забезпеченість та застосування засобів колективного та індивідуального захисту.

14. Професійна захворюваність та захворюваність з тимчасовою втратою працездатності (за наявності даних на підприємстві):

Роки	Усього зареєстровано профзахворювань			Роки	Усього зареєстровано випадків захворювань з тимчасовою втратою працездатності на 100 працівників		
	на підприємстві	у цеху	на дільниці		на підприємстві	у цеху	на дільниці

Примітка. 1. У санітарно-гігієнічну характеристику умов праці вносяться шкідливі та небезпечні фактори на робочому місці працівника, що можуть спричинити виникнення і розвиток хронічного професійного захворювання (отруєння) працівника.

2. У підпунктах 12 і 13 пункту 12 показники важкості і напруженості праці, що притаманні конкретній професії, визначаються згідно з Державними санітарними нормами та правилами "Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу", затвердженими наказом МОЗ від 8 квітня 2014 р. № 248.

3. У підпункті 16 пункту 12 зазначається категорія персоналу (А або Б), до якої віднесено працівника згідно з Нормами радіаційної безпеки України НРБУ-97/Д-2000 (ДГН 6.6.1.-6.5.061-98), затвердженими постановою Головного державного санітарного лікаря України від 12 липня 2000 р. № 116.

Лікар з гігієнії праці

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 17
до Порядку

ЖУРНАЛ
реєстрації санітарно-гігієнічних характеристик

Порядковий номер	Найменування установи, що надала запит	Дата надходження та номер запиту	Прізвище, ім'я та по батькові хворого	Найменування підприємства, де працює (працював) хворий, професія	Дата складення та номер відправлення санітарно-гігієнічної характеристики

Додаток 18

АКТ обстеження об'єкта

від _____ 20__ р.

Нами проведено обстеження об'єкта (найменування, адреса, відомча належність):

прізвище, ім'я, по батькові керівника об'єкта:
в присутності: _____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові особи)

з метою:

Обстежено: робоче місце (робоча зона), професія, технологічний процес, що виконується:

встановлено:

Підписи:

Акт складений у примірниках.

Підписи осіб, що взяли участь в обстеженні

Один примірник акта одержав:

(підпис, ініціали та прізвище)

Додаток 19
до Порядку

Форма П-3

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про хронічне професійне захворювання (отруєння)**

Прізвище, ім'я та по батькові _____

Стать _____ Вік (повних років) _____
Найменування підприємства (установи, організації) _____

Уповноважений орган підприємства (установи, організації) _____

Діагноз:

основний _____

супутній _____

Найменування факторів виробничого середовища та трудового процесу, що спричинили хронічне професійне захворювання (отруєння) _____

Дата встановлення остаточного діагнозу _____

Найменування закладу, що встановив діагноз _____

Головний лікар _____
(підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Дата відправлення повідомлення _____ 20 ____ р.

(посада особи, яка надіслала повідомлення, підпис (ініціали та прізвище))

Дата відправлення повідомлення _____ 20 ____ р.

(посада особи, яка одержала повідомлення, підпис (ініціали та прізвище))

Додаток 20
до Порядку

(найменування високоспеціалізованого

профпатологічного закладу охорони здоров'я)

МЕДИЧНИЙ ВИСНОВОК
лікарсько-експертної комісії високоспеціалізованого
профпатологічного закладу охорони здоров'я про
наявність (відсутність) хронічного професійного
захворювання (отруєння)

від _____ 20 ____ р. № _____

(прізвище, ім'я та по батькові хворого)

Дата народження _____

Стать _____

Місце проживання _____

Місце останньої роботи _____

(найменування підприємства (установи, організації))

Висновок _____

(діагноз вперше виявленого хронічного професійного захворювання (отруєння))

Встановлення (невстановлення) професійного характеру захворювання _____

Обґрунтування діагнозу хронічного професійного захворювання (отруєння) _____

Повідомлення про наявність вперше виявленого хронічного професійного захворювання (отруєння) або рішення про підтвердження (відміну) раніше встановленого діагнозу хронічного професійного захворювання (отруєння) від _____ 20 ____ р. № _____

Висновок видано на підставі протоколу засідання лікарсько-експертної комісії від _____ 20 ____ р. № _____

Голова комісії _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Додаток 21
до Порядку
Форма П-4
ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник Головного управління
(Управління) Держпраці області

_____ (підпис, ініціали, прізвище)
_____ 20 ____ р.

АКТ

**розслідування причин виникнення хронічного
професійного захворювання (отруєння)**

1. Дата складення _____ 20 ____ р.
2. Місце складення _____
(район, місто, село)
3. Найменування підприємства (установи, організації), код згідно з ЄДРПОУ _____
4. Реєстраційні відомості підприємства (установи, організації) (страхувальника) як платника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування:
реєстраційний номер платника єдиного внеску

дата взяття на облік платника єдиного внеску _____
найменування основного виду діяльності та його код згідно з КВЕД _____

5. Найменування цеху, дільниці, відділу _____
6. Уповноважений орган підприємства (установи, організації) _____
7. Комісія у складі голови _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада, місце роботи)
та членів комісії _____

_____ (прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)

провела розслідування причин виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння) _____
(діагноз)

8. Дата надходження повідомлення про наявність хронічного професійного захворювання (отруєння) до територіального органу Держпраці ____ 20__ р.

9. Дата встановлення остаточного діагнозу ____ 20__ р.

10. Найменування закладу охорони здоров'я, який встановив діагноз _____

11. Захворювання виявлено під час медичного огляду, звернення _____

(найменування закладу охорони здоров'я)

12. Відомості про хворого: _____
(прізвище, ім'я та по батькові)
ідентифікаційний код (серія та/або номер паспорта)

стать _____ вік (повних років) _____
професія (посада) _____
(згідно з ДК-003:2010)

стаж роботи _____
(загальний)
(за професією)

(у цеху в умовах впливу шкідливих факторів)
13. Висновок про наявність шкідливих умов праці _____

14. Діагноз _____
(найменування основного діагнозу та його код згідно з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб і споріднених проблем охорони здоров'я (МКХ-10)
(найменування супутнього діагнозу, який визначено у повідомленні про хронічне професійне захворювання (отруєння), та його код згідно з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб і споріднених проблем охорони здоров'я (МКХ-10))

15. Чи було раніше у особи виявлено хронічне професійне захворювання (отруєння) (якщо "так", вказати діагноз, рік його виявлення, а також усі супутні захворювання загального профілю) _____

16. На момент розслідування хворий _____
(прізвище та ініціали)

(здатний працювати за професією, переведений на іншу роботу,

перебуває на амбулаторному лікуванні, госпіталізований,

. переведений на інвалідність, помер (необхідне зазначити)

17. Хронічне професійне захворювання (отруєння) виникло за таких обставин (зазначаються конкретні факти невиконання технологічних регламентів виробничого процесу; порушень режиму експлуатації технологічного устатковання, приладів, робочого інструменту; аварійних ситуацій; пошкодження захисних засобів і механізмів, систем вентиляції, екранування, сигналізації, освітлення, кондиціювання повітря; порушення правил охорони праці, гігієни праці; відсутність (невикористання) засобів індивідуального захисту; недосконалість технології, механізмів, робочого інструменту; неефективність роботи систем вентиляції, кондиціювання повітря, захисних засобів, механізмів, засобів індивідуального захисту; відсутність заходів і засобів рятувального характеру тощо)

18. Причина виникнення хронічного професійного захворювання (отруєння) _____

(зазначаються такі виробничі фактори, що привели до захворювання, як запиленість повітря робочої зони (концентрація пилу), в тому числі вміст вільного двоокису кремнію (середній та максимальний); загазованість повітря робочої зони шкідливими речовинами (концентрація речовин та їх гранично допустима концентрація); підвищена та знижена температури, температура

поверхні устатковання, матеріалів, повітря робочої зони; рівень шуму; рівень загальної та локальної вібрації; рівень інфразвукового коливання, ультразвуку; рівень електромагнітного випромінювання; рівень барометричного тиску; рівень вологості та рухомості повітря; рівень іонізуючого випромінювання; контакт з джерелами інфекційних захворювань, конкретні найменування захворювань; рівень фізичного перевантаження (параметри, ступінь, важкість роботи); інші виробничі фактори згідно із Гігієнічною класифікацією праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу)

19. З метою ліквідації і запобігання виникненню хронічного професійного захворювання (отруєння) пропонується _____

(прізвище, ім'я та по батькові,

посада особи, якій адресовано пропозицію,

перелік організаційних, технічних і санітарно-гігієнічних заходів,

_____ .
строк їх здійснення)

20. Особи, які порушили законодавство про охорону праці, гігієнічні регламенти і нормативи (із зазначенням статей, пунктів законів та інших нормативно-правових актів, вимоги яких порушені):

(прізвище, ім'я та по батькові, посада)

_____ .

Голова комісії _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Члени комісії _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

_____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Додаток 22
до Порядку
Форма П-5

КАРТКА ОБЛІКУ
професійного захворювання (отруєння)

Дата заповнення	Реєстраційний номер				
	Номер рядка	Код			
Автономна Республіка Крим, область	1				
Район, місто, село	2				
Орган, до сфери управління якого належить підприємство (установа, організація), -	3				
Основний вид економічної діяльності підприємства (установи, організацій), код згідно з КВЕД	4				
Найменування підприємства (установи, організації), код згідно з ЄДРПОУ	5				
Цех, дільниця -	6				
Дата одержання повідомлення про професійне захворювання (отруєння) -	7				
Кількість одночасно потерпілих (з урахуванням даної особи) -	8				
Прізвище, ім'я по батькові потерпілого	9				
Стать: чоловіча - 1, жіноча - 2	10				
Вік (кількість повних років) -	11				

Дата заповнення	Реєстраційний номер				
	Номер рядка	Код			
Професія -	12				
Стаж роботи за даною професією -	13				
Стаж роботи в умовах дії шкідливого виробничого фактору, що спричинив професійне захворювання (отруєння), -	14				
Шкідливі виробничі фактори, що спричинили професійне захворювання (отруєння) згідно з Гігієнічною класифікацією праці*:					
основний виробничий фактор, що спричинив професійне захворювання (найменування згідно з Гігієнічною класифікацією праці)	15				
супутній виробничий фактор, що спричинив професійне захворювання (найменування згідно з Гігієнічною класифікацією праці)	16				
Параметри факторів:					
основного -	17				
супутнього -	18				
Обставини виникнення професійного захворювання (отруєння) (зазначаються дві основні з них)	19				
	20				
Вид захворювання - 1 професійного захворювання: отруєння - 2	21				
Форма професійного захворювання: гостре - 1 хронічне - 2	22				

Дата заповнення	Реєстраційний номер					
		Номер рядка	Код			
Діагноз: основний -		23				
супутні - виробничо обумовлені:		24				
Стадії професійного захворювання (1, 2, 3): основного -		25				
супутніх -		26				
Професійне захворювання виявлено: під час медогляду - 1, під час звернення - 2		27				
Діагноз встановлено: закладом охорони здоров'я - 1, відділенням профпатології закладу охорони здоров'я - 2, Науково-дослідним інститутом - 3		28				
Тяжкість професійного захворювання потерпілого: без втрати працевдатності - 1, з втратою працевдатності - 2, смерть - 3		29				
не працює - 1, працює - 2		30				
Заходи, вжиті територіальним органом Держпраці:		31				

_____ (підпис лікаря з гігієни праці)

_____ (ініціали та прізвище)

* Гігієнічна класифікація праці - Державні санітарні норми та правила "Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу", затверджені наказом МОЗ від 8 квітня 2014 р. № 248.

Додаток 23
до Порядку

**ВІДОМОСТІ
про збитки, заподіяні аварією, що сталася**

_____ 20 ____ р. о ____ год. ____ хв.
на _____

(найменування підприємства (установи, організації)

та його органу управління)

1. Категорія і масштаб аварії _____

2. Прямі втрати, пов'язані з ліквідацією аварії, усього
(тис. гривень) _____

у тому числі:

на підприємстві (в установі, організації), де сталася аварія

на інших підприємствах (в установах, організаціях)

від ураження населення, житлового фонду і майна
громадян _____

від забруднення навколошнього природного середовища

3. Втрати, пов'язані з невиробленою продукцією, усього
(тис. гривень) _____

у тому числі:

на підприємстві, де сталася аварія _____

Роботодавець

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20 ____ р.

Додаток 24
до Порядку
Форма Н-9

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПРАЦІ

(найменування територіального органу Держпраці)

_____ (дата складення припису)

_____ (місце складення припису)

ПРИПІС № _____

(посада, найменування підприємства (установи, організації), ініціали та
прізвище роботодавця)

Мною, _____
(посада, ініціали та прізвище посадової особи

територіального органу Держпраці)
під час розгляду _____

(матеріалів розслідування, звернення та наданих підтверджних

документів потерпілим або членами його сім'ї чи уповноваженою ними особою,

представником профспілки, постанови органів досудового розслідування тощо)

щодо нещасного випадку, який стався _____
_____ 20 ____ р. о ____ год. ____ хв.

3 _____
(професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

на (у) _____
(найменування підприємства, установи, організації)

встановлено, що _____
(виявлені порушення щодо об'єктивності розслідування,

недоліки в оформленні матеріалів розслідування, інші порушення вимог Порядку)

На підставі вимог статей 22 і 39 Закону України "Про охорону праці", пунктів 55 і 56 Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, а також у зв'язку з _____

(незгодою з висновками розслідування; надходженням скарги та підтверджених документів від потерпілого, члена його сім'ї чи уповноваженої ними особи

або профспілки; встановленням нових обставин; надходженням постанови органів прокуратури

чи досудового розслідування; відмовою роботодавця скласти або затвердити акт за формою Н-1; приховуванням нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) тощо)

ВИМАГАЮ:

(проводити розслідування або повторне розслідування нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) у зв'язку з новими обставинами або необхідністю приведення акта

за формулою Н-1 у відповідність з вимогами Порядку розслідування та обліку нещасних випадків,

професійних захворювань та аварій на виробництві, скласти повідомлення за формулою Н-2 про наслідки нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) тощо)

Припис видав:

(посада)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Припис одержав:

(посада)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Додаток 25
до Порядку
Форма Н-2

(найменування підприємства, код згідно з
ЄДРПОУ, реєстраційні відомості про підприємство
як платника єдиного внеску на загальнообов'язкове
державне соціальне страхування)

(найменування організації, прізвище, ім'я та по
батькові її керівника чи особи, яким надсидається
повідомлення, адреса)

**ВІДОМОСТІ
про наслідки нещасного випадку
(гострого професійного захворювання (отруєння) /
аварії), що стався (сталося / сталася)**

_____ 20 ____ р.

3

(професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)
(акт розслідування нещасного випадку (гострого професійного захворювання
(отруєння) / аварії) за формою Н-1 від _____ 20 ____ р. № ____)

1. Діагноз згідно з листком непрацездатності або довідкою закладу охорони здоров'я _____

2. Найменування закладу охорони здоров'я, що встановив діагноз

3. Наслідок нещасного випадку (гострого професійного захворювання (отруєння) / аварії) _____
(потерпілій одужав, переведений на легшу роботу,

установлені діагнози (інші, заключний тощо), встановлено інвалідність І, ІІ, ІІІ групи, номер)

4. Тривалість виконання потерпілим легшої роботи (робочих днів) _____

5. Звільнено (згідно з листком непрацездатності) від роботи з _____
_____ 20 ____ р.
по _____ 20 ____ р., тривалість тимчасової непрацездатності
(робочих днів) _____

6. Витрати підприємства (установи, організації), зумовлені нещасним випадком (гострим професійним захворюванням (отруєнням) / аварією)

(усього, гривень) _____

у тому числі за рахунок коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійного захворювання

(далі – Фонд) _____

а саме:

1) сума відшкодування витрат згідно з листком непрацездатності, усього

у тому числі за рахунок коштів Фонду _____

2) сума витрат на поховання потерпілого, усього _____

у тому числі за рахунок коштів Фонду _____

3) сума відшкодування втрат потерпілому у разі його переведення на легшу роботу, усього _____

у тому числі за рахунок коштів Фонду _____

4) сума штрафів, що сплачена посадовими особами підприємства за порушення вимог законодавства про охорону праці, пов'язаних з нещасним випадком (гострим професійним захворюванням (отруєнням) / аварією), у тому числі за його приховування

5) вартість зіпсованого у зв'язку з нещасним випадком (гострим професійним захворюванням (отруєнням) / аварією) устаткування, інструменту, зруйнованих будівель, споруд

6) інші витрати _____

у тому числі за рахунок коштів Фонду _____

_____ (керівник підприємства) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

_____ (головний бухгалтер) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

- Примітки.**
1. Кодування повідомлення є обов'язковим.
 2. Пункт 1 кодується згідно з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я (МКХ-10).
 3. У пункті 6 зазначається загальна сума всіх витрат, у тому числі за рахунок коштів Фонду.
 4. Сума виплат потерпілому зазначається згідно з листком непрацездатності.

Додаток 26
до Порядку

ЖУРНАЛ

реєстрації осіб, що потерпіли від нещасних випадків (пострих професійних захворювань
(отруєння) на виробництві

(найменування підприємства, установи, організації)

Порядковий номер	Для та час по збору	Презентація по обсягам потерпілого	Професія (посада)	Місце події (захворювання)	Насильника (відповідного поліції та притулка, якою обвалинами захворювання)	Заходи щодо завережки заносів іншими акта я подібним за непласним формою випадкам, як-н/я / дата гектарами направле професійним	Дата завережки заносів іншими акта я подібним за непласним формою випадкам, як-н/я / дата гектарами направле професійним	Ім'я та по батькові, якою засобами, що призвели до настання нещасного випадку, якою професією засобів, якою заснована (струченням, аварією), якістю та кількістю дійніх неправильності	Ім'я та по батькові, якою засобами, що призвели до настання нещасного випадку, якою професією засобів, якою заснована (струченням, аварією), якістю та кількістю дійніх неправильності

Додаток 27
до Порядку

ЖУРНАЛ
регистрації аварій

на (B) _____
(найменування підприємства, установи, організації)

Порядковий номер	Дата та час виникнення аварії	Категорія та характеристика аварії	Причини і стисливі опис обставин виникнення аварії	Матеріальний втрати від аварії, тис.	Тривалість простою об'єкта ВІД початку аварії до введення в експлуатацію, годин, днів	Заходи, запропоновані комісією з розслідування причин аварій (дата та номер розпорядчого документа)	Відмітка про виконання заходів
		[REDACTED]					

ЖУРНАЛ обліку професійних захворювань (отруєнь)

Розпочато _____ 20 __ р.
Закінчено _____ 20 __ р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 17 квітня 2019 р. № 337

ПЕРЕЛІК
постанов Кабінету Міністрів України, що втратили
чинність

1. *Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1232 "Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві" (Офіційний вісник України, 2011 р., № 94, ст. 3426).*

2. *Постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2012 р. № 829 "Про внесення зміни до пункту 44 Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві" (Офіційний вісник України, 2012 р., № 67, ст. 2743).*

3. *Пункт 66 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2012 р. № 868 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 71, ст. 2870).*

4. *Пункт 57 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 2013 р. № 380 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 41, ст. 1477).*

5. *Пункт 20 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2014 р. № 162 (Офіційний вісник України, 2014 р., № 47, ст. 1238).*

6. *Постанова Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 р. № 59 "Про внесення змін до пункту 3 Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних*

"випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві" (Офіційний вісник України, 2016 р., № 13, ст. 538).

7. *Пункт 23* змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2016 р. № 76 (Офіційний вісник України, 2016 р., № 16, ст. 644).

8. *Пункт 2* постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2017 р. № 113 "Про затвердження Порядку та умов виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) особи начальницького складу або працівника Національного антикорупційного бюро під час виконання службових обов'язків" (Офіційний вісник України, 2017 р., № 22, ст. 619).

9. *Пункт 31* змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 294 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 38, ст. 1204).

Ці та багато інших матеріалів Ви завжди можете знайти
на Web-сторінках:

➤Львівської обласної організації Профспілки –
profspilkaosvity.org.ua

➤Центрального комітету Профспілки – **pon.org.ua**

➤Міністерства освіти і науки України – **mon.gov.ua**

Ваші пропозиції із ведення статутної діяльності галузевої
профспілки просимо надсилати за адресами:

E-mail: profspilkaosvity@litech.net

79005, м. Львів, проспект Т.Г. Шевченка, 7

Тел./факс 235-70-70

Відділи: 242-16-18, 242-16-19, 235-67-93

Відповідальні за випуск:

М.Г. Яцейко – голова Львівської обласної організації
профспілки працівників освіти і науки України;

М.М. Калин – заступник голови, завідувач відділу
соціально-економічного захисту та заробітної плати обласної
організації Профспілки;

Г.М. Долішня – завідувач відділу організаційної роботи та
інформаційного забезпечення обласної організації Профспілки.

Формат 60x84/16. Гарнітура Baltica. Папір офсетний.
Умов. друк. арк. 8,6. Умов. фарбовід. 9,1. Наклад 1500 прим.

Видавництво ТОВ "Простір М"